

Versijnt dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd. Abonnementenprijs in de stad en te Malang f 7.50; elders f 10.—, buitenland f 12.— bij vooruitbetaling.

Maandabonnement voor Soerabaja en Malang f 2.50; elders f 3.50.

Telefoon: uitsluitend voor de redactie Z. 2000; bureau en huis hoofdredacteur Z. 2296; huis redactie Z. 2769.

EERSTE BLAD.

Dit nummer bestaat uit drie bladen.

S. I. EN REGERING.

Zoals een telegram ons gisteren reeds meldde is op de door de Centrale Sarekat Islam te Djokja gehouden vergadering met groote meerderheid van stemmen besloten om den leider, H. O. S. Tjokroaminoto, niet naar den Volksraad af te vaardigen.

Dit beteekent dus, na de botte afwijzing van de benoeming van dr. Soetomo door de Indonesische Studielclub, een tweede slag in het aangezicht van den Landvoogd die, vasthoudend aan de bekende belofte in zijn installatierede gedaan, zowel de nationalistien als andere groepen der Inheemsche beweging met toegestoken hand is tegemoetgetreden.

Het was trouwens te voorzien, dat ook de Sarekat Islam hetzelfde standpunt ten aanzien van de benoeming van haar voorzitter tot lid van den Volksraad zou innemen als de meerderheid van de Indonesische Studielclub ten opzichte van haar leider dr. Soetomo heeft gehuldigd. Wie de ontwikkelingsgeschiedenis der Sarekat-Islam der laatste jaren aandachtig gevolgd heeft en tevens bekend is met de politieke beginselen van den heer Tjokroaminoto, zal een dergelijke afwijzende houding tegenover hernieuwde samenwerking met de regering, allerminst verwonderen.

Op een der laatste bijeenkomsten van de Indonesische Studielclub te Soerabaja, waarop eveneens verschillende vertegenwoordigers van de P. S. I. aanwezig waren, is tijdens de discussies over de vraag: coöperatie of non-coöperatie wel heel scherp tot uiting gekomen, dat de meerderheid der P. S. I.-leden weinig of niets voor samenwerking met de regering gevoelt.

De regering weet thans waaraan zij zich ten opzichte van de Centrale Sarekat-Islam te houden heeft en kan naar de uitspraak der vergadering in Djokja haar toekomstige houding bepalen. Tot nu toe is de houding van de regering tegenover de S. I. uiterst welwillend geweest, althans in vergelijking met die ten opzichte van P. K. I. en Sarekat-Rajati. Deze vond haar grond in het feit, dat de S. I. d.w.z. de zoogenaamde witte S. I., zich langs wettige banen bewegen heeft. Hetgeen echter niet wegneemt, dat de S. I. vrijwel vanaf haar ontstaan een agressief karakter getoond heeft. De woelige en onbesuise elementen, die in de partij meer en meer de overhand verkregen, veroorzaakten vernippering in gematigde en sterk links georiënteerde groepen. Te verwonderen valt dit niet, wijl in het oorspronkelijk beginselprogramma van de Sarekat-Islam o.m. wordt verklaard:

Het is de overtuiging van de S. I., dat de smaad der nationale economische dienstbaarheid, geheel moet worden beschouwd als de vrucht van het kapitalisme, zoodat de bevolking, als zij uit die dienstbaarheid wil worden bevrijd, met krachtigen wil en bovenal door de eensgezindheid van arbeiders en boeren het kapitalisme bestrijden moet om het te verzwakken en tenslotte te overwinnen.

En verder:

Bij zijne overwegingen en doelstellingen houdt de S. I. zich stipt aan de beginselen en wetten van den Mohammedaanschen godsdienst.

Volgens de overtuiging van de S. I. bestaat de ware vrijheid van het Indische volk in zijn werkelijke losmaking uit elke knechtschap volgens de beginselen der vrijheid, zoodat de Islam deze voorschrijft.

Voor de twee laatste uit bedoelde beginselverklaring geiteerde zinsneden verdienen onze aandacht, omdat daarin de nadruk wordt gelegd op de beginselen van den Mohammedaanschen godsdienst, die als richtsnoer moeten dienen bij het streven tot losmaking van het Indische volk uit de knechtschap het door den Europeeschen heerscher opgelegd.

Met andere woorden: men verwacht alleen heil van een niet-Christelijke dus Mohammedaansche regering. In dit licht bezien, zou dan de uitspraak van professor Snouck Hurgronje, dat het Pan-Islamisme zich niet, kan vereenigen met de verhouding van Mohammedanen tot hun niet-Mohammedaansche bestuurders weder aan actualiteit winnen.

Uit de handeling der S. I.-voormannen en inzonderheid aan de hand van de uitspraak om de benoeming van Tjokroaminoto af te wijzen moge afgeleid worden, dat het oorspronkelijk beginselprogramma nog wel degelijk als richtsnoer dienst doet. Toch schijnt bij de S. I.-leiders nog steeds de overtuiging gevestigd te zijn, dat de regering ten opzichte van op godsdienst stoelende propaganda in deze gewesten een alleszins ruim standpunt inneemt en derhalve aan de aanhangers van de S. I. veroorlooft wat zij in anderen niet zal dulden.

De ervaring heeft ons echter geleerd, dat de regering ten deze niet met twee maten wenscht of kan meten en elke actie, gericht tegen het wettig gezag — ook al toot zij zich met den

dekmantel des geloofs — met straffe hand te keer zal gaan.

En daarom achten wij de openlijke uitspraak van de vergadering in Djokja een gelukkig feit. Un homme averti en vaut deux.

Dit spreekwoord geldt ook in hooge mate voor ons koloniaal bestuur.

DE STRIJD OM DARMO.)

(Van een medewerker.)

Indien wij moesten voortgaan in den transit van den Raads-bespiegelaar van dit blad, dan zouden wij zeggen dat van het stuk „Darmo“ pas het eerste bedrijf is afgewerkt.

Wel is het in den raad tot een beslissing gekomen, maar de wethouder, tegenstander van het aankoopplan doelde reeds voordat dit besluit geslagen was op het vetorecht van de regering. En persberichten na de raadsbijeenkomst terzake verschenen, wijzen op stappen bij de regering gedaan om haar veto over het raadsbesluit tot aankoop uit te spreken.

Bespreking van het vraagstuk heeft derhalve nog alle actualiteit. Maar ook wanneer er geen sprake was van al die pogingen om van de hoogste instantie, een besluit te krijgen, dat tegen dat der raadsmeerderheid ingaat, dan ook zou na pleiten over een vraagstuk van zoo evident gemeentelijk belang als dat der volkshuisvesting nog geen verspilling van energie hoeven te beduiden.

Er is, van alle zijde, veel geklaagd over het gebrek aan belangstelling voor de gemeentelijke zaak, en dat zeker niet ten onrechte. Het komt ons echter zoo voor, dat eenige kentering in die betrenswaardige passiviteit der burgerij toch wel valt te beespelen. Een dergelijke verandering vultrekt zich vanzelf niet in een slag, en zoo zij intreedt, dan zeker niet aan alle hoeken der municipale bemoeienis tegelijk.

Maar bedriegen de teekenen ons niet, dan is rond het vraagstuk der volkshuisvesting in zeer uiteenlopende groepen der burgerij een belangstelling groeiende van de soort waarvan wij het moeten hebben.

Dat achter elk dier groepen bepaalde belangen staan die om bevrediging vragen, moet men daarbij op den koop toe nemen. Daarvoor is geen enkel sociaal vraagstuk leven in te blazen. Maar dat die belangstelling onmiskenbaar blijkt is een goede noot in de ontwikkeling van den burgerzin in onze veste.

Gaan wij de gevoerde debatten in de jongste raadszitting na, dan wordt aan de urgentie der oplossing van het vraagstuk der volkshuisvesting door geen der partijen in den raad meer getornd. Op dit punt schijnt roerende eenstemmigheid te bestaan. Ook de partijen, die jarenlang de gelegenheid om hun liefde voor het vraagstuk in daden om te zetten, onbenut hebben gelaten, schijnen thans, naar hun betuigingen te oordeelen, geen vraagstuk zoo herovragend te achten als de volkshuisvesting. Een verschijnsel waarom wij niet treuren. Maar toch een, waarvan wij, om aan de verhoudingen recht te doen dienen vast te stellen dat zij het beeld vormt een politieke activiteit waaraan de zweep van Ploegman niet vreemd is.

Immers, wanneer de volkshuisvesting nu in het brandpunt der municipale belangstelling is komen te staan, dan dient erkend dat dit goedgevals te stellen op de activiteit van de I. E. V.-fractie in den gemeenteraad daarbij aangemoedigd en gerugsteund door de Inlandsche leden van het college.

Willen wij nu de debatten, over den aankoop van Darmo gevoerd gaan karakteriseren, dan zijn wij niet gerechtigd tot poneering van de stelling dat het in den met veel harstocht van beide zijden gevoerden strijd tusschen voor- en tegenstanders van volkshuisvesting ging. Maar niet gewaagd lijkt ons de diagnose dat de scheidinglijn bij debatten en stemming liep tusschen de vertegenwoordigers in den raad van bevolkingsgroepen die bij een goede, degelijke uitvoering van het volkshuisvesting-probleem direct belanghebbend zijn eenzijdig, en aan den anderen kant de woordvoerders van die groep uit de burgerij voor wie de zaak er zoo voor staat: „Als het moet dan moet het, maar het mag niet te veel duiten kosten.“

Er is een snelvuur geopend tegen het aankoop-voorstel in den raad, een voorstelling gewekt alsof de aankoop een vergrijp zou zijn tegen elk gezond sociaal, economisch en stedebouwkundig begrip, dat wij, rustige burgers, wel een geringen dunk moeten krijgen van de raadsmeerderheid, die *à tort et à travers* den aankoop erdoor gejaagd zou hebben. Die slechts oog gehad moet hebben voor het partij succes en niet voor het gemeentebelang.

Bij zoo ernstige beschuldiging lijkt het wel zaak de argumenten der tegenstanders eens nader onder de loupe te nemen.

En dan is de belangrijkste tegenstand gekomen van de zijde van den wethouder Van Gennep. Wij hebben voor onze beschouwing het verslag van het Soer. Handb. tot mastaf willen nemen, daar van dit blad zonder eenigen twijfel mag worden aangenomen, dat het den wethouder wel den vollen journalistieke maat zal hebben gegeven.

De bestrijding van het aankoopplan van deze zijde leek ons meer breedopgezet, dan diepgaand, en niet gespeend van grove onjuistheden. Mogen wij dezen wethouder gelooven, dan mag men de volkshuisvesting niet ten uitvoer brengen aan de Zuidelijke grens van de stad, wijl dit

*Hoewel wij het pro en contra deze kwestie reeds voldoende belicht hebben, verleen wij voor het laatst nog plaatsing aan het standpunt van een voorstander van den aankoop. De beschouwingen, door onzen medewerker terzake gegeven, blijven echter geheel voor zijn eigen rekening. (Red. I. C.)

HOLVAST & Co. SOERABAJA.

Je adres voor
Sanitaire en
Electricische
Artikelen.

344cf

stadsdeel te zeer gescheiden is van het centrum. Waarom dan wel ge-volkshuisvest mocht worden aan den Westerbuitenweg, ongeveer aan de Noordelijke grens gelegen, is ons niet recht duidelijk geworden. Tenzij men het feit dat de gemeente dien grond, van veel te hoogen kostprijs voor volkswoningbouw, nu eenmaal heeft als doorslaggevend wil accepteren.

Dat mr. van Gennep zijn „gunstiger oplossing“ moest zoeken aan een tegenpool, vinden wij op zich zelf niet zoo vreemd, groote gemeente, die het vraagstuk der volkshuisvesting gaat aansnijden, het spijt ons ook — voor dr. Naessens, dat wij zoozeer tegen zijn meening moeten ingaan, is voor de oplossing aangewezen op de periferie van de stad. En men mag dan zulke warme vertoogen houden voor de wenschelijkheid van bouwen in het centrum, de historische groei van elke stad maakt de grondcomplexen in de stedelijke centra uitteraard het kostbaarst, daardoor te duur en onbereikbaar voor volkswoningbouw.

Overigens getuigt het van verrassend geringe kennis van de kaart van Soerabaja bij onzen magistraat van Gennep, wanneer hij Darmo aanvecht om haar geïsoleerdheid t.o.v. van de arbeids-centra. Bijna om den hoek ligt nota bene Ngagel, de industriewijk van de toekomst. En waar gemeentelijke grondpolitiek, ook voor volkshuisvesting, op de toekomstige ontwikkeling van de stad gericht dient te zijn, mogen de perspectieven van Ngagel dunkt ons, toch wel aardig gewicht in den schaal leggen.

Ernstiger van aard lijkt ons de lapus van genoemden wethouder. Die meent dat de gemeente door te gaan bouwen op bepaalde terreinen die zij geschikt acht, den voor volkshuisvesting in aanmerking komende gemeentenaren kan dwingen te gaan wonen op een plaats die voor hen het meest economisch kan worden geacht.

Waar de heer v. G. den aankoop van Darmo juist onverantwoordelijk noemde uit economisch oogpunt, dient te worden vastgelegd dat het volgen van deze van Gennep'sche theorie de slechtst denkbare economie voor de gemeente zou beteekenen.

Wil de volkswoningbouw geen failure worden, — de geschiedenis met de modelkampongs in Batavia heeft het bewezen, — dan zal deze moeten worden uitgevoerd in wijken, die de animo der gegadigden zullen kunnen wedervaren.

Dat de trek onzer stadsuitbreiding zeer sterk gaat in zuidelijke richting, is zeker geen toevalligheid, doch houdt verband met o.m. den voorkeur van de burgerij in haar verschillende geleidingen.

Daarom dient ernstig gewaarschuwd voor een bouwpolitiek die erop gericht is bepaalde stadswijken te monopoliseren voor groot- en middenwoningbouw, d.w.z. in begrijpelijker taal voor de gelegeede en middenstand-Europeesche, en die andere wijken minder in trek bij evengenoeide groepen goed genoeg acht voor kleinwoningbouw. Dat zou beteekenen het in discrediët brengen van de Volkshuisvesting. Dit dwangstelsel nota bene t.a.v. inheemschen met hun sterken familieband kan precies de groote strop worden die de gemeente zich om den hals zou binden.

Bezien in het licht van voorkeur voor bepaalde stadswijken ten behoeve ook van den volkswoningbouw, lijkt het ons zoo volkomen begrijpelijk dat de warme voorstanders van dit sociale belang zich voor den Darmo-koop hebben verklaard. Volkomen begrijpelijk vooral voorzover dit het I. E. V. aangaat, dat met volkswoningbouw natuurlijk niet het minst voorziening in den woningnood voor den min vermogenden Indo-Europeaan op het oog heeft. Dat het I. E. V. er voor past om in dezen nood te voorzien uitsluitend in wijken waarvoor de goedgeoeden en middenstand-Europeaan den neus openhalen is zeer aannemelijk, en zeer juist gezien. Uit economisch gezichtspunt is hier niets steekhoudends tegen aan te voeren.

Wil hierna nu gezegd zijn dat de terreinen die de gemeente eenmaal bezit, waar zij haar kapitaal in heeft gestoken, nu maar braak moeten blijven liggen? Dit zou inderdaad dwaze politiek zijn, die ook niet in de bedoeling der voorstanders van Darmo kan liggen. Voorzover die terreinen beantwoorden aan de eischen eraan te stellen voor goeden volkswoningbouw wat betreft kostprijs, ligging en mogelijkheid van assainering dienen die terreinen stellig benut te worden voor dit doel. Maar wil de volkswoningbouw goed worden aangepakt dan zal zij niet tot één enkel stadsdeel beperkt kunnen blijven, doch verdeeld moeten worden over verschillende gedeelten van de stad.

En zelfs wanneer het juist is dat de gemeente voor het moment, voor de onmiddellijke behoefte over voldoende bouwgrond beschikt, dan nog is daarmee de aankoop van Darmo niet veroordeeld. Gemeentelijke grondpolitiek mag, ja, moet op de toekomst gericht zijn. De daartoe benodigde kapitalen mogen niet drukken op den gewonnen dienst van het gemeentelijke budget, doch vallen onder den buitengewonen dienst, ressorteren onder de kapitaalbehoefte, waarvoor de gemeente desnooijd leeningen kan aangaan, wijl het nageslacht er mede van profiteert.

En het getuigt van goed regeren wanneer bij deze grondpolitiek wordt voorzien dat de behoefte aan goede grondcomplexen voor de volkshuisvesting zich

in de toekomst veel sterker nog zal doen gevoelen dan op dit moment, nu wij met den bouw van volkswoningen nog maar aan het begin staan.

Natuurlijk is de mogelijkheid van gronden-aankoop door de gemeente begrensd, doch wij zijn allerminst overtuigd dat met den aankoop van Darmo de grens van het mogelijke is overschreden, zeer zeker niet waar het hier een grondencomplex geldt in een stadswijk, die, gezien den trek der stadsuitzetting, gunstig gelegen is.

Nog in ander opzicht is Darmo goed gesitueerd. Bij volkswoningbouw moet vooral gelet worden op de ontwikkeling van het verkeersmiddel voor de massa, in casu de tram. Wat dit betreft staat voorzover valt na te gaan en wanneer wij de electriciteits-plannen voor de stoomtram, verbinding met het Noordelijke stadsdeel, mede in aanmerking nemen, gunstiger voor dan elke andere wijk waar de gemeente de beschikking over gronden, voor volkswoningbouw geschikt, heeft.

Door de tegenstanders is bij wijze van dikke Bertha de nota van den directeur van Gemeentewerken in het veld gebracht. Deze nota ontraadt den aankoop, wanneer het om onmiddellijke voorziening gaat, op grond van de Bouwordonnantie. Het motief zal wel juist zijn, doch de aankoop van Darmo wordt niet uitakelend en o.i. zelfs niet in de eerste plaats, gewettigd door de directe behoefte.

Vooris is de bewering, dat zekerheid zou bestaan, dat de grondwaarde in tien jaar tijd niet zal stijgen boven den huidige prijs met bijrekening van rente op rente niet veel meer dan een bewering. Het motief nl. dat de gemeente met haar grondbezit in Soerabaja Oost de grondwaarde van Soerabaja Zuid zou kunnen beheerschen lijkt een buitengewoon optimistische en gewaagde prophete. Daarentegen is het veel aannemelijker dat na voltooiing van den stuw Wonokromo, waarna deze grond zonder bemaling bebouwbaar zal zijn, een element tot waardevermeerdering van den grond gegeven zal zijn, een factor waarvan de gemeente gaat profiteren als zij de eigenares is.

Alvorens te besluiten, willen wij nog een enkel motief, aangevoerd door het raadslid Bos, in nadere beschouwing nemen. Ter bestrijding van het voorstel heeft deze vroede vader opgemerkt, dat de gemeente nu reeds in negen jaar tijd 9 ton op grondbedrijf heeft toegelegd, en dat het derhalve tijd wordt, dat zij uitscheidt met „grondbedrijfs spelen“. Men kan ook zeggen dat de gemeente hierin een aanwijzing kan zien om haar grondbedrijf voort te zetten, maar dan op meer commerciële basis. Dat de gemeenteraad in vroegere samenstelling de hand heeft gelegd op grondcomplexen voor volkswoningbouw, en in opvolgende jaren de vroede vaders het zaakje maar blauwblauw hebben gelaten, die gronden hebben laten liggen zonder een spaarin te steken, heeft stellig mede tot den aanwas van deze kapitale verliesomgeleid. Maar dat onder deze omstandigheden ontstane verlies, waarbij de tijd zal moeten leeren of de omvang wel juist is, mag geenszins aangevoerd, tegen elken stap op het gebied der grondpolitiek van het heden en voor de toekomst.

Résumerende komen wij tot de conclusie:

dat het land Darmo in verband met de ligging van Soerabaja's industrieterrein en om de richting waarin zich de stadsuitbreiding in de toekomst zal voltrekken langs de rivier, een gunstige plaats voor volkshuisvesting kan worden genoemd; dat zijn ligging, wat de gewildheid als woonwijk betreft, gunstiger geacht kan worden dan elke andere wijk, waarin de gemeente gronden voor dit doel geschikt, bezit;

dat met een en ander de voorwaarden voor een welslagen der volkswoningbouw voldoende aanwezig zijn;

zoodat zoowel uit sociaal als uit economisch oogpunt deze aankoop als een daad van goed gemeentebestuur moet worden aangemerkt.

Optellen zonder fouten met een

Additor Telmachine

Capaciteit 9,999,999.99

Prijs f 24.50 en f 29.50

Hsvg. Zeidenrust v. h. Fles

Soerabaja Paradedst. J-9 Telf. N. 3349

507 c

BINNENLAND.

Alwezig.

Ondergeteekende is van Dinsdag 5 tot en met Zaterdag 9 dezer afwezig. Men wordt verzocht brieven en stukken, voor directie en hoofdredactie bestemd, niet aan zijn persoonlijk adres te richten.

Belonje.

Nieuwe S. S. lijn.

Onze correspondent te Loemadjang schrijft:

De ultimo Augustus a.p. aangevangen aanleg van de tramlijn Loemadjang — Kentjong-Kasian, is al heel wat opgeschoten. Men is nu al gerekend vanaf Loemadjang tot ± K.M. 21, een paar K.M. voor Kentjong, waar de H.V.A. een nieuwe suikerfabriek, „Goenoeng Sahari“, heeft. Te Kentjong zelf werkt de S.S.-aanlegdienst aan een groot kunstwerk, een parabolbrug over de Tanggoelrivier. Het andere groote kunstwerk op dit lijngedeelte, een vakwerkbrug over de ter plaatse nog al breede Bondjoedorivier, is reeds gereed.

Denkelijk in Juli a.s. zal naar wij vernemen, het gedeelte Loemadjang — Kentjong voor het doorgaand verkeer in gebruik worden genomen, en wel speciaal voor den suikervoer van de nieuwe suikerfabriek Goenoeng Sahari, die in die maand haar eerste campagne begint.

Om te onthouden!

Bij de beschouwing van den Volkenbond blijve elke hardhandige sanctie ver, ver op den achtergrond. Voor alles versterke men in den nog tweeslachtigen Volkenbond de werkelijke vredesgedachte: de heerschappij van het recht zoeken men voor alles door te gelooven en metterdaad der wereld te toonen, dat men geloof in het betere in den mensch en, moet het gesanctioneerd worden, in de kracht van de zedelijke sanctie.

Want in de zedelijke kracht ligt het ware wezen van den Volkenbond, dat hij reeds meer dan eenmaal imponeerd getoond heeft en waarvan de sterkte en hoogte zullen toenemen mede naar mate voorbeelden van eenzijdige, nationale ontplooiing zullen bijdragen tot zijn loftering.

Prof. dr. D. van Embden.

O, DAT COMMUNISME.

De hari raja.

Uit Modjokerto schrijft men ons d.d. 4 April:

Dat ditmaal sedert jaren de Garebeg-Poeasa aansloot aan het einde van de mangsa Patjekkik, heeft zijn invloed op den passaromet niet gemist. De volgende jaren zal het samenvallen van den vastentijd met de jaarlijksche periode van werkloosheid op het platte land oorzaak zijn, dat de Poeasavervoer tot een minimum zal dalen en in 1928/29 zal zich dat dadelijk al sterk doen gevoelen. De toevallige omstandigheid, dat de hari raja in het begin van de maand viel, heeft althans eenigermate in de gelegenheid gesteld nog vóór den grooten feestdag verschillende inkoop te doen; het heeft zich in den gang van den verkoop afgeteekend. Terwijl een goede week geleiden de stemming onder de Chineesche winkeliers als behalve feestelijk was door den betrekkelijk geringen omzet, gaven de laatste week en vooral Zondag een ongekende drukte in de winkels van vuurwerk was soms geweldig en gezegd mag worden, dat een niet gering gedeelte van voorschot en foeten is weggevoerd aan het koopen van merjons en ander vuurwerk.

Dat men door heel dan omtrek heeft kunnen genieten van geknal en buskruid damp behoefte nauwelijks vermelding. Maar naast de Inlandsche bevolking heeft ook de Europeesche van bepaalde stand zich doen gelden. Velen, die zich tegen Nieuwjaar van knaigerei hadden voorzien, doch daarvan niet hadden kunnen genieten ten gevolge van het verbod om vuurwerk af te steken, hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om het opgeschuurde goedge de licht in te jagen. De geringe verkoop van katoentjes is in het straatverkeer tot uiting gekomen; terwijl het anders druk kan wezen van in kleurige kleding flaneerende Inlanders, was het thans betrekkelijk stil en het is deze omstandigheid, die ons leidde tot het kiezen van het opschrift: „dat communisme!“ Dat schijnt voor velen een nachtmerrie geworden te zijn; zelfs geringe kennis van het leven der Inlandsche maatschappij maakt het verschijnsel volkomen verklaarbaar. Doch tot onze niet geringe verbazing doet in een deel van de Europeesche gemeente het dwaze gerucht de ronde, dat de oorzaak van de geringe koopkracht zou zijn, dat de bevolking zoveel geld heeft moeten storten voor de communistische beweging. Men zou het een bijna schrijnend bewijs mogen noemen van de mate van onwetendheid ten aanzien van het Inlandsche volk-leven. Misschien is het daarom goed er nog eens op te wijzen, dat men al zeer veel reden tot tevredenheid mag hebben wanneer de bevolking vóór het binnenhalen van den padioget nog voldoende bezit om zich behoorlijk te voeden en dat dan het gebrek aan contanten het hoogst is.

In de eerst volgende jaren behoort het volstrekt geen bezit te zijn van abnormale omstandigheden, zoo de Poeasa verkoop gering is en het vertoon van mooie kleeren op vallend kleiner is dan dit jaar. Hoogstwaarschijnlijk zal de criminaliteit een stijgende lijn te zien geven; verklaring daarvan ligt in het bovenstaande opgesloten. En wat voor Modjokerto geldt, zal het voor heel het binnenland.

Wanneer zal de inlandsche beweging met kracht de bestrijding van vuurwerk kwaad ter hand nemen? Licht het niet op den weg der Mohammedaansche geestelijken zich eens met de bestrijding in te laten? Tonnen gouds aan waarde op zoveel beter wijze te besteden, worden verknoeid en dat in een tijd, dat men al bij mag zijn, dat er iets te eten is.

Van goddienstig feestelijk vertoon is hier weinig te beespelen geweest, zoo geheel in tegenstelling met streken, waar de godsdienst werkelijk behartigd wordt. Wel hier en daar een lichtversiering, maar het zoo typische witte tafellaken, versierd met levende bloemen, hebben we maar spaarsaam mogen ontwaren. Hier en daar een enkele feestelijk aangebrachte maaltijd, soms op Javaasche wijze, soms op meer Arabische wijze genoot.

Wat ons meer en op bijzondere wijze is opgevallen is, dat zich in nationalistisch gezinde kringen de neiging openbaart, den hari raja als een godsdienstig nationaal feest te vieren, zelfs daar, waar men overigens van een regelmatig opvolgen van godsdienstige gebruiken weinig bemerkt. Dus juist een scherpe tegenstelling met een communistischen opzet.

Correspondentie.

Correspondent Malang: Uw stukken bereiken ons laatst.

Uitgever: N. V. Mij. tot Exploitatie van de Ind. Oct. in Soerabaja. Telefoon bureau en huis directeur Z. 2336, administratie en afrekening administratie Z. 4.

Tarief voor advertenties:

Gewone advertenties f 6.00 per regel, minimum 10 regels.

Vraag en Aanbod: minimum 8 regels f 8.20 per plaatsing.

Familieberichten: 10 regels f 2.50. Bij abonnementen belangrijke korting.

BUICK

Standard six 5 zits

Economische dienstwagen

comfortabele tourwagen.

153

Malang.
Men schrijft ons uit Malang dd. 6 dezer:

De Gemeenteraadsverkiezing.

Gistermiddag van 4 tot 8 uur hadden in het gemeentehuis alhier de verkiezingen plaats ter voorziening in de vacature van wijlen het gemeenteraadslid Hereman. Het ging tusschen de heeren J. H. P. de l'Ecluse en S. M. E. Moormann. De eerste was candidaat van het I. E. V. en den P. E. B. en de tweede van de I. K. P. en de C. E. P. in gedeeltelijke samenwerking met het I. E. V.

Reeds dagen tevoren worden acties gevoerd door de verschillende partijen in dagbladartikelen, advertenties, oproepingen, circulaire en bijeenkomsten enz. enz.

Door de I. K. P. werden moeite noch kosten gespaard om haar stemmenantal zoo hoog mogelijk op te voeren. Zoo redden groote 7 zits auto's, waarvan er een bestuur werd door den candidaat der I. K. P. zelve, de huizen, kazernes en openbare plaatsen af om de kiezers naar het stembureau te transporteren. Even na vieren 's namiddags begonnen reeds groote volgeladen personenauto's met kiezerslading voor het gemeentehuis te lossen.

De I. K. P. heeft ongetwijfeld satisfactie van haar werk en moeite gehad. Immers toen na achten de stembus ontzegd en geopend werd, bleek dat er 230 kiezers aan den verkiezingsstrijd hadden deelgenomen. De heer de l'Ecluse had 106 en de heer Moormann 117 stemmen op zich vereenigd, terwijl 7 stem-bijetten voor ongeldig werden verklaard. De candidaat Moormann is dus gekozen.

Met verlof.

Ons hoofd van plaatselijk bestuur, de heer G. J. ter Poorten, gaat tegen 5 Mei e. k. met een maand binnenlandsch verlof naar Sampawa in het Tasikmalajasche.

EERSTE NEDERLANDSCHE

Verzekerd bedrag f 155,000,000.-

Reserven „ 43,243,000.-

Extra waarborgen „ 4,325,000.-

242 cf

Probolinggo.

Onze correspondent schrijft ons vandaar: De pest in de Teugger.

Zoals we reeds meldden, heeft kortelings in de Teugger de pest wederom den kop opgestoken. Ditmaal deden zich gevallen voor in de dessa's Wonotoro, Ngadus, Wonokerto en Poetoets. In de drie eerste dessa's zijn geen nieuwe gevallen geconstateerd, in de laatstgenoemde komen er nog steeds bij.

Nauwkeurig onderzoek heeft uitgewezen, dat de infectie zoo goed als zeker buitenshuis, vermoedelijk op de tegalans geschiedt. Er zijn n.l. patiënten overleden, die in geen maanden in de dessa geweest waren; doch dag en nacht op 't veld bleven; 's nachts slapen ze in de kleine huizen op de tegalans.

Slechts enkele gevallen van builenpest werden geconstateerd; overigens alleen septimische pest. Een enkelen keer dacht één der aldaar dienstdoende doctoren met longenpest te doen te hebben. Zekerheidsshalve werd een preparaat van 't sputum van den patiënt opgezonden. 't Resultaat van 't onderzoek was echter gelukkig negatief.

Er worden uitgebreide maatregelen getroffen om de ziekte te beperken. Toeristen naar den Bromo, die vaak in den paasganger te Ngadisarie overnachten, wordt door het B. B. aangeraden dit thans niet te doen, aangezien in de onmiddellijke nabijheid van genoemden paasganger pestgevallen werden geconstateerd. Een of twee dagen geleden is de gewestelijke arts van Pasoeroean wederom naar de pestreuk vertrokken voor nieuwe onderzoeken.

Verkiezing gemeenteraad. Bij enkele candidaatstelling zijn op 30 Maart '27 gekozen tot leden van den gemeenteraad:

Voor de groep Nederlanders de heeren: J. Wagenaar, inspecteur der gewestelijke wegen en Barentz, particulier alhier. Voor de groep Inheemsche ouderlingen werd bij enkele candidaatstelling gekozen: de heer S. Prawiro-Dirjo, Inlandsch onderwijzer v.d. Holl. Inlandsche school alhier.

Liefdadigheidsvoorstelling.

Dank zij de welwillende, belangeloze en onderlinge samenwerking van enkele dames ter stede, is 't gelukt 'n cabaret-programma samen te stellen, dat a.s. Zaterdag in onze soos voor 't voetlicht zal gebracht worden. Na afloop is er gelegenheid tot dansen, zoolang men verkiest.

We hopen, dat velen

FAMILIEBERICHTEN

Burgemeester en Mevrouw
DIJKERMAN

zullen gaarne ontvangen op Maandag 11 April a.s. in den vooravond.
Kleding: heeren: W I T. 8694

In plaats van kaarten.
Verloofd:

H. J. ROTHE

Chr. FÄRBER.

Gezeng 34 7 April 1927. 8692
Cannabian 84

Getrouwd:

G. A. EVENWEL

E. H. TRASKOWSKI

weduwe van Bernardus Baay.
's Gravenhage 2 April 1927.
Laan v. Meerdervoort 194. 7808

Getrouwd:

F. Th. SIRAG

E. NOBEL.

af. Pandan 31 Maart 1927.
Medioen 8688

De Heer en Mevrouw

J. C. FORTANIER.

Schröfer
geven hierbij kennis van de geboorte
van hun zoon

ANDRE JOSEPH.

Samarang, 31 Maart 1927. 8686

De Heer en Mevrouw

A. R. VAN WEL-

de Vries Reilingh

berichten hierbij het overlijden van
hun zoon

JANTJE

in den ouderdom van ruim 6 maanden
Onderneming „Selokaton” 8689

Soekoredjo Kendal

Den 25sten Maart overleed onze
Vader, de Heer

J. Th. W. DE VRIES REILINGH

in den ouderdom van 77 jaren.

A. R. VAN WEL.

M. VAN WEL-

de Vries Reilingh.

Onderneming „Selokaton”

Soekoredjo Kendal. 8690

Telegrafisch ontvingen wij

bericht van het overlijden van

onze beste Moeder, Behuwd en

Grootmoeder,

Mevrouw A. C. BAGGELAAR

geb. Pander Maat.

J. BAGGELAAR.

M. D. BAGGELAAR

Overmeyer

Oosterbeek (Gld) 1 April 1927.

St. Medarie (Dioecje) 8691

Hotel Simpang

Telefoon Z. 45

SOERABAIA.

HET Hotel voor geëm-
ployeerd in de Cul-
tures.

Ruime kamers, prima
tafel en billijke prijzen
266

Nieuwe
kralen
toiletten
f 35,-

SIMPLICITA

Simpang 36

Tel. 2633 Zuid.

422 cf

POSTLEDELHANEL.

S. BLOK.

Lemahpoeto 23.

Telefoon 4922 Z.

in- en verkoop

van postzegels.

Het adres voor ZEGELS-ALBUMS-

CATALOGI. 528 c

GEESTDRIFT.

Hebt gij ooit iemand met een
slechte spijsvertering voor iets
driemaal „hoera” hooren roepen?

Is iemand met een trage lever ooit
een optimist? Als Uw hersenen

trags werken omdat gij aan ver-
stopping lijdt, hoe kunt gij dan

verwachten dat gij levendig be-
lang zoudt stellen in de dagelij-
sche gebeurtenissen?

En aardig laxermiddel, zeker
en toch zacht werkend; een

laxermiddel, dat zachtjes de lever
tot verhoogde werking aanzet;

Pinkettes brengen Uw gestel in
orde, zij verhoogen Uw uiterlijk

schoon, en geven nieuwe waarde
aan het leven.

Overal verkrijgbaar bij apothek-
kers a 85 Cent per fleschje.

Dr. William's Medicine Co.,
Singapore.

Hoofdkantoor voor Engelsch- en
Ned. Indië.

105 - a - 4

„CARRARA”

MARMERWERKEN

Gembungan 9 Tel. 597 Z. Soerabaja

Marmeruitvoering in
diverse genres. Grafom-
standbeelden voor graven
en kunstwerken-grootste
soortering van grafkran-
sen vanaf 2 tot 95 gulden.

Het beste werk op Java.
155 cf

Restaurant Hellendoorn

Tel: 1093 Z. Soerabaja

Likeur bonbons en
rumboonen; Pâte de
fruits en frambozen-
kockjes, Marons glacés,
Haricots vert à l'Ang-
laise, Petit pois à l'
Anglaise en Artichaud
à la Grèceque.
382 ace

ALLEEN ECHT

met dit fabrieksmerk,
zijn de patentgenees-
middelen van
Apotheker Boem.

Aambeienzalf f 1.25
Asthmagaarretten „ 1.75
Asthmapoeder „ 1.75
Hoestpillen „ 1.25
Hoestsiroop „ 1.75
Hoofdpijnpastilles „ 1.25
Laxerpillen „ 1.-
Maagpoeder „ 1.50
Verkrijgbaar in alle goede apo-
theken, drogistwinkels en toko's.
Gen. Agentschap Willem Italia,
Soerabaja. 868 - 8

N. V. Broodfabriek „De Ruiter”

Kalisari Gang 2

Telf. 10 Z.

Fijne tafelbeschuit

per doz. f 0.30

257 cf

Afwezig:

Dr. SOEWARNO

tot 9 APRIL a.s.

8587

GEVESTIGD

Dr. E. NOWAK

Chirurg, Vrouwen-

arts en Uroloog.

Tevens algemeene

— praktijk —

Simpang 74. Soerabaja.

Telefoon Z. 926.

Spreekuren 7.30 — 9 v.m.

4.30 — 6 n.m.

526 cf

Mevr. C. Neter-Heijermans

TANDARTS

LEMAH PORTO 5

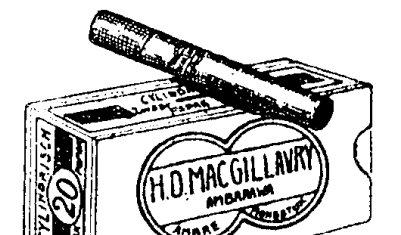
Telefoon 3650 Z.

Spreekuren { 7 1/2 tot 9 1/2 uur v.m.

{ 5 tot 6 uur n.m.

Verder volgens afspraak. 196

Wij hebben onze naam
gegeven aan een sigaret
en

Deze verdient het.

124 cf

Dr. van den BERGE.

Grisseseche Weg No. 1

Telf: N. 1350

Algemeene ziekten

en verloskunde.

spreekuren: { 8-9 V.M.

op werkdagen { 5-6 N.M.

Telf: N. 1350 428f

N. V. APOTHEEK

DE VRIENDSCHAP

Pasar Besar Soerabaja

Telf. Z. 1094

Handel in:

Chemicaliën en

Laboratorium-

Artikelen.

479 d

EMMA KLINIEK

VOOR

TANDHEELKUNDE

Consult kosteloos.

Atelier, speciaal ingericht voor het maken van kunststanden

en gebitten.

SCHEEPSMAKERS PARK. No. 3

HOEK PALMENLAAN

Spreekuren 8-12 V. M. 5-7 N. M.

Directeur-Tandarts

F. PROGT.

249 acf

Chr. Muloschool, Embong Woengoe 43, Soerabaja. (Gelijkgesteld
met de Gouv. Mulo-af. der A. M. S.) onderwijs in alle vakken van de
gouv. Muloschoolen, alsmede in Duitsch en Gymnastiek

Aanvang van den nieuwen cursus 1 Juli.

Bezitters van een certificaat worden zonder exam n toegelaten.

Aangifte vóór 1 Mei.

Voor ongecertificeerden toelatingsexamen op 2 Mei. Aanmelding

voor 1 Mei, onder overlegging van een bewijs, dat de candidaat de 7e

klasse der L. S. heeft doorlopen.

De Directeur

W. ROOSJEN.

8693

HOTEL SCHEFFER.

SUMATRASTRAAT 43/49 — SOERABAIA.

MAANDKAMERS

met vrije zitjes vanaf f 110.—

Doortrekkenden vanaf f 5.—

Stroomend water op de kamers. 522cf

MAISON - KEASBERRY.

Soerabaya — Embong-Kenongo 37 — Tel. 1237 Z

Voordeelige aanbieding van de laatste Modellen

— Dameshoeden tegen Halven Prijs. —

Verder gelegenheid tot het maken en verwerken van Dames hoeden naar
elk model, volle japonnen, avond-Mantels. Geen zichtzendingen
502 cf

Ras hoenders

Zwart Hollandische Wit-

kuiven en Houdons

Tentoonstellingen dieren

in diverse prijzen

Zang en Siervogels

Harzer Kanarievogels-

Gale-Grasparikieten Hol-

landsche Sijjes-Nach-

tegelen.

Ras honden

Ren en Teef Airedale

Terriers.

Zwart wit gevlekte Duit-

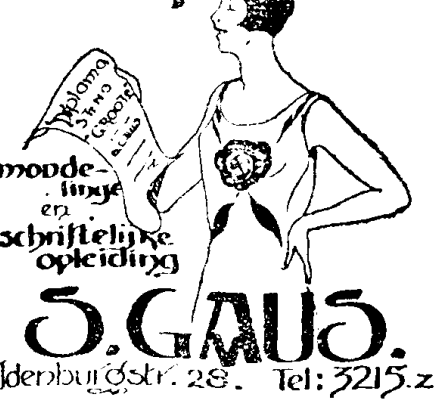
sche Dog teef

Te bevr.

P. J. G. Riemens.

Anita B-ul. 17.

498 ac

STENO
"GROOTE"

462 c

DOKTER SARDJONO

Voor Algemeene Praktijk

Plampitan 57 — Telf. 4384 Z.

Spreekuur { v.m. 10 — 11

{ n.m. 4 — 6

Op Karang Tembok

No. 3 volgens af-

spraak.

Op Sidodadi geen

spreekuren meer

Verriicht bloedonderzoek op

Syphilis. 292cf

BOUWKUNDIG - BUREAU.

=: L. A. de la RAMBELJE =:

v d. Boschlaan 31 SOERABAIA Telefoon Z: 2379

— Bouwt huizen. —

Maakt projecten en ontwerpen

Bezorgt bouw- credieten en

hypotheeken. Onderhoud van

— huizen en gebouwen. —

515 c

BIJZONDERE DANKBETUIGING.

Ondergeteekende betuigt hiermede zijn oprechten dank
aan den heer TABIB ABDUL HAMID, Baliwerti No 68.

Telefoon 3383 Z. SOERABAIA.

die hem van zijn ziekte, AAMBEIEN, waaraan hij ruim 12

jaren heeft geleden en door hem na eene BEHANDELING van

13 dagen heeft genezen ZONDER OPERATIE. Ik beveel hierbij

dan ook ieder lijder van zulk een ziekte aan, zich door bovengenoemde

TABIB te doen genezen.

(w. g.) J. J. Ch. MULLER

Commiss. b/d Controleur

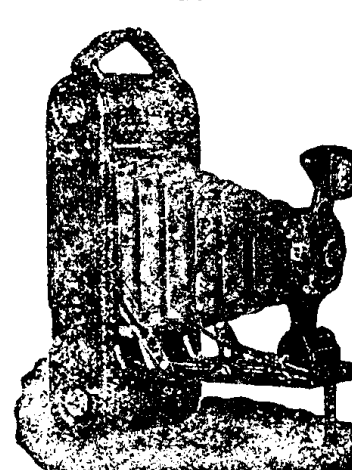
Te

DENPASSER (BALI)

309 ac

KODAK

NIEUWE TYPEN.

Vestzakkodak serie B

enkele lens f 14,50

Kodak No. 1

6 x 9 dubbele lens „ 33,-

6.5 x 11 „ „ 36,-

Grootste collectie

camera's met Zeiss Optiek.

VAN WINGEN

Pasar

Besar 46.

478 c

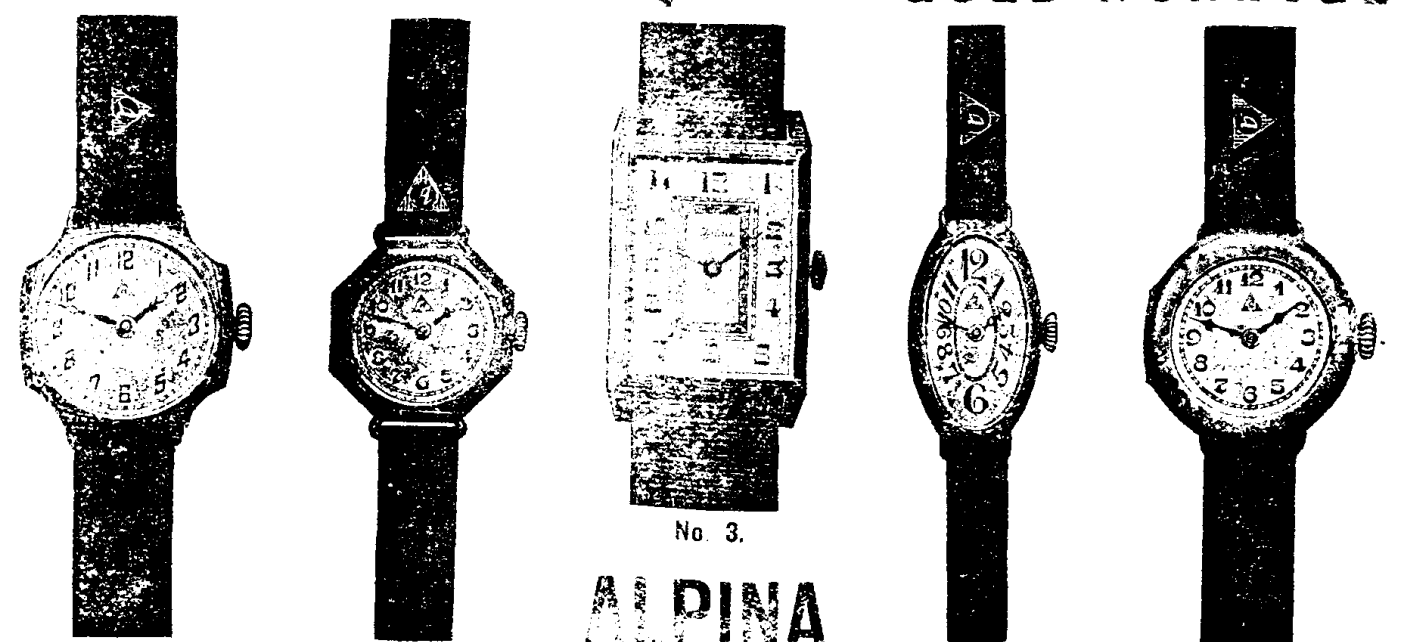
Alpina

Horloges worden met Inter-
nationale GARANTIE geleverd.

Alpina

Het kenmerk van een
GOED HORLOGE

No. 1. Zilver F 25.—
Gebr. 14 Krt. „ 27.50
Goud 14 Krt. „ 37.50
Goud 18 Krt. „ 45.—
No. 2. Zilver F 22.50
Gebr. 14 Krt. „ 25.—
Goud 14 Krt. „ 32.50
Goud 18 Krt. „ 37.50
No. 3. Zilver F 55.—
Goud „ 120.—
No. 4. Zilver F 27.50
Gebr. 14 Krt. „ 32.50
Goud 14 Krt. „ 70.—
Goud 18 Krt. „ 80.—
No. 5. Zilver F 20.—
Gebr. 14 Krt. „ 22.50
Goud 14 Krt. „ 32.—
Goud 18 Krt. „ 35.—

G. MAGER

Juweliers

HORLOGEMAKERS

PASSER BESAR 45 S.B.A.I.

252 cf

„INVAR”

HORLOGES

DOOR ONS 10 JAAR WORDT

GEGARANDEERD.

NIKKEL f 25.—
LUXE-uitvoering f 30.—
ZILVER f 35.—
LUXE-uitvoering f 40.—
DUBBELKAST ZILVER f 40.—

GOUD vanaf f 110.—

Diverse uitvoeringen

Het meest betrouwbare

UURWERK

voor de tropen

MAURICE WOLF

SOERABAIA.

WARENHUIS ADLER

SOERABAIA. HET GOEDKOOPESTE ADRES TEL 524 Z.

DAMES

KOUSSEN

Prima zijden flor inde

kleuren:

Beige-Tabak-Zwart

Wit-Lichtgrijs

dk. Grijs-Champ.

ADLER

PRIJS f. 1,95

BLAUW DRILL

Prima Engelsch Fabr. gegaran-

deerd waschecht.

Voor Jongens-

broeken etc.

70 cM. breed

ADLER-PRIJS

f 0,95

FOOT EASE

DAMES

KOUSSEN

Prima zijden Kous

zeer fijn gelijkmatig

DE BEKENDSTE FAMIE HORLOGES f 2.50 MET JAAR GARANTIE	ALPACA HOUTOOR-KEETINGEN ZWAAR VERZILVERD f 1.-
KRAAG- KNOOPEN f 1.25 MET RESERVE KNOOP	ALPACA TASSCHEN ZWAAR VERZILVERD f 10.-
ALPHAGANS SALON KLEAREN MET JAAR GARANTIE f 25.-	WEEKERS JAAR GARANTIE f 4.50
Paarlen Colliers Schitterend. Initiatie met keuring. Stofjes Siechtis f 10.-	Paarlen Oorhangers Diverse modellen ook voor ooren zonder gaten Initiatie f 7.50

**Groot succes
MET ONZE
Reclame prijzen
Albert & Co.**

J. & L. HERS
Paarzen-Besar
HOUTLOERS
Soerabaja

VRAAG.

BEHEERDER
Gouvernements DRINKWATERLEIDING te Paseroeren, (niet p.m.p.)
Solicities voor 1ste betrekking vóór 20 April schriftelijk in te
brengen bij het Hoofd der Ite Waterstaatsdeeling Kembangdoro, te
Soerabaja, onder overzending van getuigschrijven. Bezoldiging
volgens de B. L. van werkingsschikkingen W. en E. 867.

Het Bestuur der Vereniging
voor Neutraal Europeesch Lager
Onderwijs te Pzerbell, gao, o. v. v.
aan de hand, roept 15 f. doos
solicitanten op naar de per 1 Juli
1927 vacerende betrekking van
ONDERWIJZER(ES)

Deel met de Directie, aan de door
het Bestuur Verordening van de
Nieuwe E. L. van werkingsschikkingen
W. en E. 867.
Akte. Sluit af tot aanpakking
vóór 15 April a.s. in te zenden aan
het Hoofd der Vereniging. 867

**DUKE FABRIEK GEMPOLKEREPI,
M. DUKERTO.**
Voor den duur der a.s. Campagne
kunnen eenige Ampas opzichten
geplaatst worden en een Assis-
tent-leiden overnemen.
Solicities schriftelijk. 867

Bij Cultuurnederneming ter Oost-
kust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

Bij een Cultuurnederneming ter
Oostkust van Sumatra kan gepast
aan een practisch onderlegd
Wachtmeester. Saans. naar
aanpakking. 867

VERDUTIE
Dordrecht, 7 APRIL 1927
Temboran.

van een bevestiging met ALPACA
SCHILDER. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Moet uw zoon beter leeren?
Zoudt hem niet bij
LAWANGSCH INSTITUUT.
GOEDE KOSTSCHOOL.
POSTADRES: SOEMMER WARAS - LAWANG. 308-07

J. H. PETERS & Co. TEGALSARIE 44.
Telefoon 1771 Zuid.
Behoort zich met een aandeel van:
Waterleidingen
Vaste Waschtafels
Terrasso Aanrechten
Terrasso Vloeren enz. enz.
553-3

TOKO KIEM
Gembongan 65 Soerabaja Telf: 2234 Zuid
Paasch-artikelen
551-07

Hollandsche Vleeschhouwerij.
1ste Kwaliteit Rind, Kalbfleisch, Varkensvleesch
VERAARDIGD RIJKE RIJKE.
J. W. KUIJER, Leidschendam 22, Telefoon Zuid 2755, 2756

BLINDEN - INSTITUUT
BANDONG.
Telefoon No. 237 NIEUWE KERKHOFWEG.
Het beste adres voor: Borstels, Manden en Matten.
Prijsaanvraag op aanvraag

PLOGSTERT & Co.
Telf. 421 en 228 Z. SOERABAJA.
Plagstert's
ACCU'S
zijn de beste en goedkoopste.
521 c f

Technisch, Sanitair en Handelsbureau
WETZEL & Co.
ROOMSCHERKERKSTRAAT 10. TELEFOON 3520 NOORD
AANLEG EN REPARATIE VAN:
Gas, Waterleiding, elektrische schied, huistelefoons, en sanitaire installatie
318-2 Beleefd aanbevelend.

Busch **Busch** **Busch**

— Wendt U voor Optische Instrumenten en Brillen tot de firma —
JOSEPH & Co.
220 c f SOERABAJA

Mr. Vg. „ONDERLING - BELANG
Fader Besar

Op verzoek van onze gewaardeerde klanten, hebben Soerabaja, de eerste
problemen, zeven wij hierbij een opsomming van onze artikelen op de markt.

GLAZEN, BEHEMENVAZEN, (den en ge-
bouw) 1250-1300. Cynische vormen, van
f 0,50, 0,50, 0,75, 0,90 tot f 4,50 voor f 0,25
0,30, 0,40, 0,50 tot f 3.—

JARDINIEREN, DEMI-KRISTAL, radium-
glazen, van 150 tot 225.

**BIJEN- OF DRINKGLAZEN, DEMI-KRIS-
TAL,** extra voordelig. Per 3 stuks f 1.—

COMPTES, DEMI-KRISTAL, rond en ovaal
in Jacoben, pantjes, of radiumglazen.
f 0,55, 0,60, 0,75, 0,90, 1.— tot f 3,75

BONDBAKJES, DEMI-KRISTAL, op poot-
jes, een keuring bakje van
f 1,25 en f 2,50 voor f 0,90 en f 1,90

UIS, of BONDBAKJES, DEMI-KRISTAL,
Champagne-glas-model, 10 cM. hoog, per stuk
f 1.—

VRUCHTENSCHALEN, DEMI-KRISTAL, in
Jacoben, of pantjes, of radiumglazen, model
van f 2,20, en 3,25, voor 1,60 en 2,50

CITROENPERSEN, DEMI-KRISTAL met ijs
bakje, of het opvangen van het sap, zeer
handig model per stuk f 0.60

DEKKARAFEN keurige vorm, compleet
met glas, per stuk f 1.—

KANIER-PIEGELS, met bruin of houten
lijsten.
45 x 32 cM. 56 x 35 cM.
f 2.— f 3.—

WATERKANNEN, effen gekleurd glas, di-
verse modellen, f 1.— en f 1,50

GEKLEURD MARMEREN, van
in diverse aarden, van f 0,01 tot f 1,00

GEKLEURD MARMEREN, DEMI-KRISTAL,
DERI-DOZEN, rond

GEKLEURD MARMEREN, INKAS, van
enkele vormen.
Met 1 f 2,50 Met 2 f 1,00 tot f 2,50

POSTPAPIER, gekleurd, zeer mooi, van
dozen, per doos f 1,50 tot f 2,50

METALEN BROODBAKKEN, van f 1,00 tot
28 cM. lang. f 1.— f 1,40 f 2.— f 2,50

PORTEMONNAIES, zwart leer met
drukknoopsluiting, spotprijzen f 0,60

MELK- of WATERKANNEN, van f 0,15 tot
28 cM. lang. f 0,15 f 0,20 f 0,25 tot f 2,90

MACARONI- of PASTEL-SCHALEN, van
vast aardewerk met hoog opstaande rand.
f 1,20 f 1,30 f 1,80 f 2.— f 2,50

VUURVASTE SCHOTELS, met
f 0,60 f 0,85 f 1,10 f 1,40 f 1,80
oraal f 0,75 f 1.— f 1,25 f 1,60 f 1,90

RAGOUTSTELLEN, vuurvast, met
f 1 blad en 6 potjes f 2,75 f 3,25

RAGOUTPOTJES, vuurvast,
f 0,20 f 0,35 f 0,45 f 1.—

VLEESCHPLANKEN, van f 0,15 tot
per doos van 3 stuks f 0,15 tot f 1,00

De uitverkoop vindt plaats in den linkervleugel van ons gebouw, Kawatiman, en de
overige vleugels van ons gebouw gaat de geregelde verkoop, zooals gewoonlijk.

N.V. de MELKERIJ
Koperg-straat 34
184 b c

AANBOD.

Nieuwe model BERKO Elektrische
fietslampen, p. st. f 10.—

LOTEN PROTESTANTSCH WEESHUIS
binnen uitverkoop, de tegenwoordige
prijs van f 11.— zal niet lang meer
gehandhaafd kunnen blijven, koopt
dus nu bij:

TOKO KWEE YAUW TJONG, SOERABAJA.
Baliwerti 18, Telf. Z. 514 & 719
Handel in auto-onderdelen, zoo-
wel nieuwe als 2e handsche.
232 a f

Ontvangen:
VELOUTINE
(kleefstof)
per tube f 0,75 en
id. dubbele hoeveelheid f 1,25
„ARTISTORAKEL”
Gembongan 32, Soerabaja. 8672

Algemeen ontwikkeld adminis-
tratie onderlegd persoon zoekt pos-
tie in lucratieve zaak of onderne-
ming, waar gelegenheid is zich na
eenigen tijd financieel te interes-
seeren. Brieven onder No. m2436
Bat, Nieuwsblad, Weltevreden. 8641

Te koop
Antiek Chineesch Aardewerk
Groen blauwe pot (Jung)
te bevragen:
8648 Juliana Boulevard 10.

LIKEUREN - FOCKINK - JENEVER

MUNTEN UIT DOOR KWALITEIT SEDERT ANNO 1679.

118 Eenige Importeurs: N. V. Behr, Meyer & Co. H. B. B.

DE INDISCHE COURANT

Tweede Blad Woensdag 6 April 1927.

DE SCHADUW VAN MOSKOU.

(Van onzen medewerker te Genève.)

Words, Words....

De die-hards hebben hun zin niet gekregen, maar de heele en halve vrienden van Moskou evenmin. De Britische regering heeft den middenweg gekozen. De publieke opinie, verontrust door de algemeene staking en den dank zij bolsjewistische geldelijke steun te langdurigen strijd in de mijnen, verlangde dat iets zou worden gedaan. Het Gouvernement is daaraan getogenet gekomen door een lang vertoog tot de Sovjet-regering te richten.

Words, words.... iets anders blijft trouwens niet over. De principiële fout, n.l. de erkenning eener regering, die zich aan geen enkel internationaal gebruik stoort, is eenmaal gedaan. Men heeft zich toen vergevoegd met allerlei verzekeringen waarvan men vooraf de waardeeloosheid kon begrijpen.

En op grond van die verzekeringen is in de exterioriteit van het Sovjet-gezagenschap een bolwerk van communisme propaganda geschapen in het eigen land, waartegen men nu machteloos is. Zelfs het verbreken der diplomatieke betrekkingen met Moskou zou niet aanstonds den toestand zuiveren: daarvoor is het ondergrondse net van communisme complotteering reeds te uitgebreid geworden.

Maar de publieke opinie, nu laatstelijk geërgerd over de Russische uitingen tegen Engeland in China, eische, dat de regering niet werkloos bleef. Zij heeft een memorandum gezonden naar Moskou, dat vermoedelijk even weinig resultaat zal opleveren als het vroegere. Het antwoord van Moskou is ontwijkend en in één opzicht zelfs agressief: het kaatst den bal terug in zooverre het scherp anti-Russische uitingen van Churchill en andere leden van het Kabinet stelt tegenover de anti-Britische opbeldingen der Russische pers en der IIIde Internationale.

De Engelse heethoofden zien in die op zich zelf juiste repere van Moskou een beleediging, die scherpere maatregelen, d.w.z. verbreking der betrekkingen, eischt.

Dat Rusland het allererst op Engeland heeft gemunt, is niet twijfelachtig. Het heeft nog altijd, zij het langs indirecten weg, de „bourgeois“ — maatschappij te ontlichten, waar het de Britische wereld-macht niet zonder reden als de hechtste pijler beschouwt. En het Empire meent het het best te kunnen treffen in Oost-Azië, waar hij Nederlandsch Indië terloops een veeg uit de pan krijgt.

Men begrijpt dit alles in Engeland zeer wel. De toenemende verwikkelingen in China hebben den wrevel tegen Rusland doen toenemen. Er is geen twijfel mogelijk aan de reussachte belangen, die op het spel staan. Het is niet alleen de Britische handel, doch reeds zoo sterk ontworpen door den oorlog, die zich bedreigd ziet in een zijner kostelijkste afzetgebieden. Het is de geheele samenhang van het Britische wereldrijk, voor een groot deel rustend op zijn eeuwenoud prestige in het verre Oosten, die aldus ondermijnd wordt.

Terwijl de andere mogendheden met het geweer aan den voet „plaats rust“ blijven houden, hebben de Britische landingstroepen reeds buiten de Europeesche concessies te Shanghai zich ingegraven om het hoofd te kunnen bieden aan zowel de teruggeslagen muitende Noordelijke troepen als aan een mogelijke aanval van Eugène Tsjen's communistisch-nationalistische legers. Omtrent Hankou is Engeland het met Tsjen eens geworden: het accord beteekent niet veel anders dan een capitulatie, die de Britische concessie feitelijk op gelijken voet plaatst met de na den oorlog van alle privileges beroofde Duitse nederzetting. De tactiek van welwillendheid jegens Tsjen heeft geen enkel tastbaar voordeel opgeleverd, de bedreiging van de concessie-havens niet verminderd en de Noordelijken ontstemd.

Geen wonder, dat de andere mogendheden — behalve Italië, dat in China geen groote directe belangen heeft en gaarne een wit voetje bij Engeland haalt — niet veel lust toonen zich bij de Britische politiek in China aan te sluiten.

Verschillende krachten.

Misschien is het ook, omdat zij iets verder zien dan Londen en begrijpen, dat het verkeer is allen op Rusland het oog gevestigd te houden — de Russische anti-Britische toekijken zijn in confesso. Men steekt te Moskou het doel, dat men naastrecht niet onder stoelen of banken. Maar Rusland is niet de eenige, die belang heeft bij een verzwakking der Britische positie, en ook die der andere mogendheden in China. Verschillende krachten werken samen.

Wij herinneren reeds hierboven aan het feit, dat de oorlog, of liever de vrede van Versailles, Duitsland heeft beroofd van de voorrechten, die de andere mogendheden nog in China bezitten. China stond tijdens den oorlog aan de zijde der Geallieerden en had mede stem in het kapittel. Het is moeilijk bewijsbaar, maar in het licht der latere gebeurtenissen wel waarschijnlijk, dat de Chinese nationale een verder gelegen doel in het oog hadden, toen zij eischten, dat Duitsland van zijn privileges afstand zou moeten doen. Het accord te Hankou sluit zich daarbij logisch aan. De slag, dien men in Versailles aan Duitsland meende toe te brengen, komt nu op het eigen hoofd neer.

Er is meer. Eenmaal op zich zelf en vrijstaand tegenover China, zoowel als tegenover de andere mogendheden, kon niets de Duitse diplomatie en den Duitse handel beletten in China een gedraglij te volgen, die rekening hield met het ontwaakte nationale gevoel. De banden, die reeds van Rapallo bestonden tusschen Sovjet-Rusland en Duitsland en die daar vaster werden geknoopt, moesten leiden tot samenwerking, zoal niet officieel, dan toch door de missionarissen van handel en industrie met de ijverig-werkende Russische agenten. In den lust de positie der vroegere geallieerden te verzwakken, waren Rusland en

Duitsland vele jaren natuurlijke bondgenooten.

Dit kan ook verklaren de bewapening, waarover Tsjen beschikt. Het verband tusschen de Duitse industrie en de Russische wapenfabrieken staat vast. Ook hier convergeerden weer groote belangen in beide landen. De wapenindustrie zal te allen tijde macabere afzetgebieden noodig hebben, wij zij voldoende geoutleerd zijn en blijven om, als de tijden het eischen, het eigen land naar behoefte te kunnen voorzien. De „Deutsch-frundliche“ politiek van Lloyd George, d'Abnorn en Mac Donald wordt in China slecht beloofd. En de andere mogendheden voelen er weinig voor iets van hun eigen belangen te wagen om Engeland uit de impasse te helpen, waarin hetzelfde met dichte oogen is verdaald.

De oogen schijnen nog niet geopend. De ervaring met Moskou opgedaan, heeft Engeland nog niet geleerd, dat „pour discuter il faut être d'accord“. Besprekingen en nog meer overeenkomsten hebben alleen zin en betekenis, wanneer men op een gemeenschappelijke basis staat. Tenslotte moet men het in de grondgedachte eens zijn, wil een discussie enig effect sorteren.

Die gemeenschappelijke basis ontbreekt nu eenmaal tusschen Moskou en alle andere Westersche landen. Zelfs Duitsland, dat althans lang tijd met Rusland gemeen had, dat beiden als een soort politieke paria's buiten de Europeesche samenleving stonden, ondervindt gaandeweg steeds meer moeilijkheden in zijn verkeer met de Sovjet-republiek. Tusschen deze en de Westersche Staten ontbreekt elk terrein van werkelijke toenadering. Het bolsjewisme leeft in een denkwereld, die volmaakt tegengesteld is aan die der bourgeois-maatschappij. Wat hier deugd is, geldt daar als zonde tegen de menscheid; wat hier toelaatbaar is, wordt daar als schuld aangerekend. Wat hier veroordeeld wordt, is daar deugdelijk middel.

Met het communo-nationalisme van Tsjen is het nog erger. De tegenstelling wordt nog verdubbeld en verscherpt door het contrast der Chinese wereldbeschouwing en die van het Christelijk Europa. Wil er samenwerking bestaan tusschen China en Europa, dan zal altijd een regeling, gelijkende op die van voor den oorlog noodig zijn; zij het ook met grotere eerbiediging der Chinese soevereiniteit. Daarvoor zal eerst China moeten toonen, dat het in staat is de soevereiniteit in den volsten zin van het woord o.a. door een juiste rechtsbedeling uit te oefenen. Daarvan kan eerst sprake zijn, wanneer de burgeroorlog heeft uitgewoed en een werkelijk gezag is hersteld.

Het „roode“ leger.

De groote dreiging der Chireesche „embroglio“ ligt echter in haar samenhang met de Europeesche verhoudingen. Ook daarin en niet alleen in de zorg voor zijn Indo-Chineesch bezit, ligt voor Frankrijk bv. een dringende reden zich niet in China vast te leggen.

De Russische politiek heeft altijd op schijnbaar volmaakt gescheiden, maar in werkelijkheid nauw verbonden terreinen gewerkt. Het Czarisme, alleen door den drang der omstandigheden en meer nog door de grove fouten der na-Bismarckse Duitse politiek, bondgenoot van Engeland geworden, heeft gedurende de gehele 19e eeuw de Britische wereldmarkt beïnvloed in China, in Midden-Azië, aan den Bosporus, in Europa. Wanneer de Sovjets die politiek voortzetten, is het niet alleen het kapitalistische Engeland, dat zij ten val zullen willen brengen, maar tevens de beheersching van Indië en de geweldige machts- en handelspositie in het Verre Oosten.

Ook onder de Sovjets is Rusland in de eerste plaats een militaire staat gebleven. Het regiem is veranderd de politieke doeleinden zijn dezelfde gebleven. De versterking van het leger is de eerste staatszorg en ook in dit opzicht is niets bij vroeger veranderd. Toen als nu kwamen de nooden des volks achteraan.

De cijfers der Russische oorlogsbegroeting zijn even wisselend als verontrustend. Voor het budgetjaar 1922-23 was in gouden roebels voor het leger uitgetrokken 244.5 miljoen. Jaar op jaar is dit bedrag hooger geworden. 373.6 miljoen voor 1923/24; 432.6 miljoen voor 1924/25; 608.5 miljoen voor 1925/26; 702 miljoen voor 1926/27. In 5 jaar tijds is dus de legerbegroeting bijna verdriedubbeld. Daarbij moet nog geteld worden de supplementaire militaire begroeting voor de troepen der G.P.U. (de geheime politie), voor de binnenlandse bewaking, voor militaire industrie en voor den gezondheidsdienst tot een gezamenlijk bedrag van 90% miljoen voor 1925/26.

De propaganda van het „roode“ leger wordt in het land met ijver gevoerd. Daarvoor dient ook de telkens herhaalde beschuldiging aan het adres van Engeland als zou dit land uit zijn op een „Einkreisung“ van Rusland met het oog op een toekomstigen oorlog tegen de Sovjets. Vooral op de versterking der technische en chemische diensten wordt voortdurend aangedrongen.

De cijfers, die wij gaven, zijn bovendien alleen die der Sovjet-Unie. De aangesloten republieken, de Ukraine, Roethië, Georgië enz. hebben nog hun eigen oorlogsbegroetingen, die tezamen nog een 60 miljoen gouden roebels belopen. Tal van militaire uitgaven worden gecamoufleerd. Er worden kazernes gebouwd op rekening der stad Moskou; de militaire staan op de begroeting van onderwijze. De eigenlijke oorlogsbegroeting komt aldus zuiver en alleen aan het leger zelf ten goede.

Het is aldus geen wonder, dat de kleinere Baltische Staten, maar ook Polen, zich niet op hun gemak gevoelen. Met moeite heeft Polen in 1920 de Russen, die reeds in de voorstad van Warschau stonden, teruggeslagen. Sinds dien is het „roode“ leger aanmerkelijk uitgebreid en versterkt. Steeds staat voor de Baltische Staten Hannibal ante portas.

Onder die omstandigheden zou het begrijpelijk zijn, dat Lithauen en Polen naar een *modus vivendi* zoeken ten aanzien van Wilna om tot elkaar te kunnen komen

in gemeenschappelijke afweer van het steeds dreigende Russische gevaar. Het is een delicate kwestie. De stad Wilna is overheerschend Poolsch, het omliggende land grotendeels door Lithauers bevolkt.

BINNENLAND.

HERINNERINGEN A/N VAN HEUTSZ. Het beddelaken met wijnvlekken.

Spoedig zal het stoffelijk overschot van Van Heutsz rusten in vaderlandschen bodem en ongetwijfeld zullen dus weldra velen zich verdienstelijk maken met opnieuw te herinneren aan de loopbaan, de visie op menschen en dingen van deze figuur.

Het aantal anecdoten, rondom den soldaat-gouverneur-generaal in den loop der jaren ontstaan, is, aldus lezen wij onder de streep in het *Algem. Hblad*, vooral in Indië bijzonder groot. Kon het anders? Van Heutsz was een impulsief man, die hield van snel handelen, die stierlijk het land had aan het bolwerk der bureaucratie, die elken dag knopen doorbraakte, en problemen oploste op zijn manier. Voor dezen man bestonden eigenlijk geen problemen.

Vermaard zijn de kanteekeningen of officiële bescheiden van dezen landvoogd, welke op zich zelf reeds een boekdeel zouden kunnen vullen; zijn zuinige huishouding, die hem er toe bracht op soirées de champagne in karaffen te doen serveren — waardoor beter het hoofd kon worden geboden aan de traditionele bestormingen der koninklijke buffetten — zijn afschuw voor ceremonieel eerbetoon, die de hormat-circulaire geboren deed worden, doch vooral zijn manier om een einde te maken aan het op de ambtelijke, lange baan schuiven van aangelegenheden, welke dringend om een reeds lang verwachte beslissing vroegen. Echter: de kamp tegen Buitenzorg was zelfs dezen strijder te zwaar. But that is another story.

Sommige bestuurs-ambtenaren in Atjeh hadden recht op een toeslag, die hun lang te voren was toegezegd. Maar de op deze aangelegenheid betrekking hebbende documenten berustten ter algemeene secretarie onder het beruchte loodje en de financiële regeling bleef uit.

Eens toefde Van Heutsz, toen nog gouverneur van Atjeh, gedurende een toernée ten huize van een controleur, een dergenen die voor den toeslag op het tractement in aanmerking kwamen.

De gouverneur had weinig behoeften en de eenvoudige maaltijd der rimboe maakte hem waarschijnlijk beter dan menig copieus diner van later tijd. Maar Van Heutsz zou in de woning ook den nacht doorbrengen en die ongewone gebeurtenis had der gastvrouw meer hoofdbreken gekost. Het hooge bezoek was geheel onverwacht geweest en de weinige lakens der familie waren of in gebruik of in de was. Maar het krantevrouwtje had er iets op gevonden!

De „Kandjeng toan“ had overbeprest geslagen, zeide haastig nog iets vriendelijks tegen de vrouwe des huizes, en wilde juist te paard stijgen, toen hem plotseling dit inviel:

„Vertelt u mij nu even, mevrouw, hoe komt het eigenlijk dat er wijnvlekken in het beddelaken zitten? Het leven schijnt hier nog al geveeliger te zijn!“

De controleursche — die later, toen een ongewild gouverneur-generaal te Buitenzorg heerschte, de eerste vrouw van Indië zou worden — was niet uit het veld geslagen, noch door den barschen blik, noch door de spottende bemerking, en antwoorde slagvaardig en ad rem: „Dat beddelaken was... het andere van onze twee tafellakens, een stomerij houden wij er hier niet op na en een waschmeid kan ik niet betalen!“

Veertien dagen later was de tractementaquestie afdoende geregeld, met rappel, en ging het kittige vrouwtje te Singapore den inventaris van haar linnenkast aanvullen....

De aardige Madama Sans Gène historie teekent vooral Van Heutsz.

De Hollandse praktijkjaren.

Men kent de actie voor de medetelling der Hollandse praktijkjaren voor de berekening van het Indische pensioen. Deze actie is thans in een nieuw stadium gekomen.

Wij hadden een onderhoud met den beheerder der pensioenfondsen te Weltevreden en vernamen aldaar, dat deze wel genegen was voorstellen te doen tot inkoop der voor bedoelde medetelling in aanmerking komende landsdienaren, schrift 6 Loc.

Belangstellend werd geïnformeerd naar de vroegere Nederlanders spoorlieden, die voor een eventueel inkoop in aanmerking komen. Den beheerder der pensioenfondsen zijn terzake eenige inlichtingen verstrekt met betrekking tot de uitsluiting van belanghebbenden.

Ook kunnen wij nog melden, dat de bemoeienis van den beheerder der fondsen zich misschien zal uitbreiden tot het doen van voorstellen tot bijstorting van een extra-bedrag door de regering, teneinde de overname van de dienstjaren als bedoeld mogelijk te maken.

Twee leidende figuren.

Men bericht aan het A.I.D. uit Batavia, dat de heer J. R. Schenck de Jong, voorzitter van het Algemeen Landbouw Syndicaat, 1 Juni voorgoed repatriëert per ss. *Johan de Witt*.

De benoeming van zijn opvolger is nog hangende, doch zal dezer dagen in Nederland plaats hebben, op verzoek van Indië, daar men hier van meening is, dat men ginds meer kans zal hebben.

Tot de sollicitanten behooren de heeren J. J. Hoekman, onder-directeur van het departement van Landbouw, thans met Europeesch verlof en A. J. A. Eijken, gewezen resident der voormalige Preanger Regentschappen.

Verder verneemt het blad, dat in den loop dezer maand voorgedragen zal Nederland vertrekt de heer W. C. van der Meulen, voorzitter van het dagelijks bestuur van den Indischen Ondernemersbond te Batavia.

Ook diens opvolger is nog niet geregeld.

De Pamaranjan-zaak.

Aneta eejnt uit Serang, dat de behandelings der communistaenzaak, die aanvangt op 11 April, begonnen wordt met de Pamaranjanzaak; mr. Roskoti is voorzitter.

Het beleid van Schotman. De Cheribonche correspondent van het A.I.D. schrijft:

Op 10 Maart j.l. was er door den burgemeester een raadsvergadering belegd, waarop de leden, die als hun oordeel hadden uitgesproken, dat verdere samenwerking met dezen burgemeester niet mogelijk was, niet verschenen.

Deze uitgestelde vergadering nu zou Donderdag 31 Maart worden gehouden. Door het niet-doorgaan der laatste bijeenkomst heeft de burgemeester een paar besluiten genomen onder nadere goedkeuring, betreffende zaken, die geen uitsluitend gedoogen. Zoo droeg hij den directeur van G.W. op, over te gaan tot onmiddellijke reparatie van het zusterhuis van het ziekenhuis.

Onder de ingekomen stukken valt op een rekest van 90 Indische ingezetenen onzer gemeente, die hun adhaesie betuigen aan de motie van wantrouwen tegen den burgemeester.

Arbeidsbemiddeling.

Wij hebben reeds gemeld, dat de stichting van het Bureau voor Arbeidsbemiddeling te Djocja officieel bij notariële acte heeft plaats gehad, schrift 6 Loc.

Het gouvernement zal nu een subsidie verleenen, terwijl aan het hoofd van het bureau een ambtenaar zal komen te staan, met een salaris van f 400 per maand, waarvoor gesagdiend worden opgeroepen. Reflectanten moeten algemeen ontwikkeld zijn en goed met publiek kunnen omgaan; de sollicitanten hebben zich aan te melden bij den assistent-resident, terwijl de benoeming geschiedt in overleg met het kantoor voor arbeidszaken te Weltevreden.

Herziening Koeli-ordonnantie.

Aneta verneemt, dat de voorstellen van de permanente arbeidscommissie te Medan, betreffende eene herziening der koeli-ordonnantie, waarmede beoogd wordt het aanbrengen van verbeteringen thans reeds mogelijk te maken met behoud van het stelsel der poenale sanctie, dezer dagen aan de regering zullen worden ingediend, om nog in de voorjaarszitting van den Volksraad te kunnen worden behandeld.

De Sragense gevangenis.

Zeer binnenkort zal, naar de Loc. verneemt de nieuwe gevangenis te Sragen gereed zijn, een zeer modern gebouw, waarover we spoedig nadere bijzonderheden hopen te geven.

Het ligt in de bedoeling, dat de directeur van de Solosche gevangenis deze functie tevens zal waarmaken voor de Sragense. De zadelmakerijen worden ook naar daar overgebracht. Solo zal dan in hoofdzaak een doorgangshuis worden. Hierover spoedig meer.

Het Koloniaal Instituut.

In de jongste bestuursvergadering van de Kon. Vereniging Koloniaal Instituut is tot algemeen secretaris benoemd de heer B.P. Westerveld: oud-minister van marine en oud-directeur der posten en telegrafie, die vele jaren in Nederlandsch-Indië werkzaam geweest als directeur der marinevereeniging te Soerabaja.

Deze benoeming vond plaats naar aanleiding van den wensch van den tegenwoordigen functionaris, de door hem sedert 1 Mei 1921 verulde functie in jongere handen te zien overgaan, nu het gebouw gereed is en de organisatie in geregelde banen is geleid.

Besmetverklaring.

De besmetverklaring van Moulmein wegens cholera is blijken een hier ontvangen regeringstelegram, met ingang van gisteren, opgegeven.

Saigon werd op dien datum besmet verklaard wegens cholera.

Invoer van verdoovende middelen.

Bij G.B. is een ordonnantie vastgesteld, waarbij de inwerkingtreding van de ordonnantie van 19 Februari 1927 wordt uitgesteld, teneinde te voorkomen dat de belanghebbenden onvoldoende gelegenheid hebben om de noodige stappen te doen voor een tijdige verkrijging uit het buitenland van de voor den invoer van verdoovende middelen en den uitvoer van cocabladieren benoedigde certificaten.

Epidemiologisch Bulletin.

Volgens het Eastern Bureau Singapore, hebben zich in de week geëindigd 26 Maart 1927, de volgende gevallen van besmettelijke ziekte voorgedaan:

Basrah: 1 pokken, Bassein: pest 3 dood, cholera 4 dood, Calcutta: cholera 67 dood, 424 pokken 300 dood, Karachi: 1 pokken, Madras: 22 pokken 2 dood, Negapatam: 1 pokken, Rangoon: pest 4 dood, cholera 4 dood, 53 pokken 14 dood, Colombo: 2 pest 2 dood, Soerabaja: 1 pest 1 dood, Bangkok: 3 pest, 15 cholera 12 dood, 8 pokken 4 dood, Saigon: 20 cholera 1 dood, Shanghai: 1 pokken, Hongkong: 16 pokken 12 dood.

B. B.-mutaties.

Wegens ziekte 1 jaar verlof naar Europa aan den gedipl. gezag. W. P. Gitzels, ing. 21 April.

Wegens 6 j. dienst 8 md. verlof naar Europa, aan den controleur le kl. J. F. van Duuren, ing. 2 September.

Belast: met de waarn. der betr. van ambt. voor de verificatie bij de Centrale Kas A. M. L. van Hombracht, thans wrd. ambt. ter besch. bij gemelde kas.

Benoeemd: tot gedipl. gezaghebber D.J.A. van der Velde, ambt. te verwachten van buiten. verlof 1 j. idem met bep. dat hij wordt geplaatst in de res. Benkoelen.

Ontheven, wegens ongesch. voor den politiedienst, eervol van de waarn. der betr. van politieciervoor W. Oostwald.

Ontheven, wegens volbr. diensttijd, met ing. van 6 Sept. eervol en met recht op pensioen uit 's lands dienst de ondercommissaris van politie P. K. Verbeek.

Verleend wegens 6 j. dienst 1 md. verlof naar Europa aan den bestuursassistent le kl. in de res. Timor F. J. Metseer, ing. op een door den res. van Timor nader te bep. datum in de maand April.

Verleend: wegens langd. dienst 1 jaar verlof naar Europa aan den ass.-res. (oude stijl), belast met de functie van ass.-res. Buitenzorg H. Kool, ing. 2 Juni; 6 j. dienst 8 md. verlof naar Europa aan den commissaris van politie van Batavia C. J. de Gennep, ing. 26 kl. te Batavia, ing. op een door den resident van Batavia nader te bep. datum in de maand Mei 1928; wegens 6 j. dienst 8 md. verlof naar Europa aan den controleur le kl. J. Th. Eradus, ing. op een door den resident van Djambi nader te bepalen datum in de maand October.

Ngawi.

Onze correspondent aldaar meldt ons:

Kastekort.

Naar we vernemen, is er thans in een zeer korten tijd tot tweemaal toe een kastekort alhier geconstateerd. Het eerste geval gold den beheerder van de sociëteit, waar een tekort van ongeveer f 700.— werd opgenomen, terwijl het tweede geval plaats had bij het Boschwezen. Het eerste kastekort had echter een zeer tragisch verloop, daar de man, na de ontdekking, door het innemen van sublimaat een eind aan zijn leven maakte. Te meer was dit tragisch, daar er van zekere zijde getracht zou worden de zaak te toetsen, en den man te helpen. Was men er eerder bij geweest, dan zou er een menschenleven bespaard gebleven zijn.

Het geval bij het Boschwezen is van grooter omvang. Het geldt hier een bedrag van f 2200. De heer V.d.H. is in verband met dit tekort ontslagen en aan een nauwgezet verhoor onderworpen. Hij ontkent echter alle schuld hieromtrent, en houdt vol, dat hij bestolen is geworden. Op 'de vraag echter, waarom hij daarvan dan geen aangifte bij de politie had gedaan, antwoordde hij, dat dit volgens hem geen zin had, aangezien hij toch verantwoordelijk was voor het bedrag.

Thans wordt het onderzoek door de autoriteiten, die natuurlijk met een dergelijke verklaring niet accoord kunnen gaan, streng doorgezet, zoodat het niet onwaarschijnlijk is, dat dit geval tot klaarheid zal komen. Naar we van zeer bevoegde zijde vernemen, heeft de heer V.d.H. alsnog getracht door leening het bedrag aan te zuiveren, hetgeen hem echter niet is mogen gelukken. Vooralsoog loopt hij vrij rond, of dit zoo kan blijven zal nader moeten worden bevestigd, wanneer het onderzoek, dat zich tot eenige jaren terug zal moeten uitstrekken, zal hebben uitgemaakt, of de heer V.d.H. zich voor den rechter zal hebben te verantwoorden.

De nieuwe jachtordonnantie.

Zaterdag j.l. heeft ten huize van den assistent-resident een vergadering plaats gehad, waar de nieuwe Jachtordonnantie aan een bespreking werd onderworpen. De opkomst was betrekkelijk gering, wat niet zoo zeer moet getuigen worden aan de mindere belangstelling, dan wel aan het slechte weer. Uitvoerig werd de nieuwe ordonnantie door het hoofd van plaatselijk bestuur toegelicht en over het algemeen kon worden geconstateerd, dat het ontwerp meer getuigt om komaan de wenschen van de jachtliefhebbers, dan de thans bestaande ordonnantie. Evenwel werd er een enkele opmerking gemaakt, o.a. over het feit, dat iemand strafbaar kan zijn, indien hij in het bezit werd gevonden van huiden, veeren e.d. van enkele dieren. Zoo mag iemand niet in het bezit zijn van een huid van een oelarsaw. Echter kan dit toch voorkomen, n.l. doordat iemand die huid gekocht heeft, zonder met het feit, dat die van een dergelijk dier afkomstig is, bekend te zijn. Men sprak dan ook als wensch uit, dat het beter ware dit artikel te doen vervallen, of het van redactie te wijzigen. Overigens kon een ieder zich met het ontwerp vereenigen.

Bevestigd vonnis.

Het Hooggerechtshof bevestigde het vonnis van den raad van Justitie te Soerabaja, waarbij de beklagde J. J. Benschbach, van beroep gekerk bij de S.S. te Kediri terzake van diefstal veroordeeld werd tot de straf van 1 jaar en 6 maanden gevangenis.

Ontbonden.

Bij Gouvernements-besluit is ontbonden de commissie voor het beramen van overheidsmaatregelen tot bestrijding der geslachtsziekten in Ned.-Indië, onder dankbetuiging voor de door haar aan den lande bewezen diensten.

Ontbonden.

Bij Gouvernements-besluit is ontbonden de commissie voor het beramen van overheidsmaatregelen tot bestrijding der geslachtsziekten in Ned.-Indië, onder dankbetuiging voor de door haar aan den lande bewezen diensten.

De poenale sanctie.

Aneta verneemt, dat de voorstellen der permanente arbeidscommissie te Medan betreffende de herziening der koeli-ordonnantie, beoogend het aanbrengen van de verbeteringen, die thans reeds mogelijk zijn, met behoud van de poenale sanctie, dezer dagen bij de regering worden ingediend, om nog in de voorjaarszitting van den Volksraad behandeld te worden.

De raad van Justitie te Padang.

De Loc. verneemt, dat overgegaan zal worden tot den bouw van een nieuw Raad van Justitie-gebouw te Padang.

Het bestaande gebouw is gebleken, door de aardbeving zoodanig beschadigd te zijn, dat herstel, anders dan door nieuwbouw, ongewenscht geacht wordt.

De onlusten ter Westkust.

Tijdelijk is ter beschikking gesteld van den procureur-generaal en belast met het vooronderzoek in een gedeelte der zaken, voortvloeiende uit de onlusten ter Sumatra's Westkust, de voorzitter van den landraad te Medan mr. P. G. Bijdenijck en de idem te Padang mr. C. Star Nauta Carsten.

Douane-mutaties.

Ontslagen op verzoek wegens volbr. diensttijd met ing. van 31 Aug. eervol uit 's lands dienst de ambt. met buiten. verlof Ch. B. Steenkamp, te voren tw. ambt. 3e kl.

Buiten. verlof van 1 jaar naar Europa verleend wegens langd. dienst aan A. Schultze, douane-commissie 2e kl., ing. 15 Juni.

Tijd. belast met de waarn. der betr. van ambt. 3e kl. H. van der Valk, ambt. van buiten. verlof te verwachten, 11 tw. ambt. 3e kl.; adsp.-ambt. 4e kl. en geplaatst te Batavia G. J. E. Tapiheroe, particulier.

Werkzaamgesteld als: ontvanger en geplaatst te Laboanbilik H. van der Valk v.d.; ontvanger J. Nieuwenhuis, thans verificateur.

Intetrokken de werkzaamstelling als ontv. en de overplaatting van Belawan naar Laboanbilik v.d. ambt. 4e kl. F. L. Winter, verificateur.

Overgeplaatst: Van Batavia (tot-kantoor) naar Palembang de ambt. 2e kl. J. H. Leide Meyer, hoofdverificateur; van Menado naar Ternate de ambt. 4e kl. (groep I) W. H. W. Verbruggen, verificateur, met eervol ontheffing van zijn aanwijzing als reizend ambt. op lijn 31 der K.P.M.; van Ternate naar Tahoen de ambt. 4e kl. (groep I) J. Nieuwenhuis, ontvanger, met eervol onth. van zijn aanwijzing als reizend ambtenaar op lijn 31 der K.P.M.; van Batavia naar Menado de tw. ambt. 4e kl. (groep I) G. W. Wolff, verificateur, en tevens aangewezen als reizend ambt. op lijn 18 der K.P.M.

Revolverdrama in Den Haag.

DE GEWONDE AGENT MOEREN-HOUT.

's Gravenhage, 6 Maart (Tel).— Een sensationeel revolverdrama, dat doet denken aan Chicagose bandietenstreken, bracht gisteravond het Bezuidenhout in opschudding.

In het filiaal der manufacturenzaak Iscrief en Co., Theresiastraat 75, vervoegde zich 's avonds omstreeks halfacht een als heer gekleed persoon, die de winkel-juffrouw vier roletjes zijde vroeg. Bij de betaling bood hij een bankbiljet aan, dat de juffrouw aannam en wilde wisselen in het kasregister. Toen zij de lade opentrok, ontving het meisje van den klant plotseling een duw, waardoor zij achterover viel. Hiervan maakte haar belager gebruik en deed een greep in de kas, waaruit hij, behalve zijn eigen bankbiljet nog f 90. wist te nemen. Hierop maakte hij zich snel uit de voeten, gevolgd door de luid schreeuwende winkel-juffrouw.

Op straat gekomen struikelde het individu en liet een briefje van f 10 vallen. Hij was echter weer vlug op de been en snelde naar een gereedstaanden motor van een handlanger, die op den uitkijk had gestaan. Op het alarm kwamen verschillende burgers toegesnel, waarvan één den dader vastgreep. Deze rukte zich los en terwijl de motor zich in beweging zette en hem volgde, liep de dader de Theresiastraat uit in de richting van de Van den Boschstraat.

Onderweg kwam hem echter de agent J. Moerenhout tegemoet, die zijn rijwiel neerwierp en den vluchteling beetgreep. Daarop wilde hij hem overbrengen naar het bureau aan de Theresiastraat, hoek Louise Henriëtte

Wat anderen zeggen.

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie.)

De persoon van „Lid Spoorbond“.

Geachte heer Hoofddirecteur.

Eerst heden kreeg ik uw blad van 1 April in handen en mocht ik het Ingezonden van „Lid Spoorbond“ getiteld „Op dood spoor“ lezen. Inzender verklaart, dat slechts de overtuiging van uwe goede bedoeling ten opzichte van den Spoorbond, het „Ingezonden“ heeft doen geboren worden. Ook ik ben van uwe goede bedoeling overtuigd, zelfs zoo overtuigd, dat ik mij genoodsaakt gevoel, u op de onwaarheden in het betoog van „Lid Spoorbond“ te wijzen.

Beleefd verzoek ik daarom, wel zoo vriendelijk te willen zijn ook het onder-
vondende in uw blad te willen opnemen, waarvoor bij voorbaat mijn dank.

Inzender teekent zich „Lid Spoorbond“. Beter had hij zich een meer passende naam kunnen geven, namelijk „Ontwricht Spoorbond“. Hij spreekt van goede bedoelingen, maar betoont zich sympathiek voor de actie tot uitbreiden, ja hij tracht in zijn stuk niet alleen het goed recht van de uitbreiders aan te toonen, maar hij acht het zelfs een sedelijken plicht om uit te treden, zodra men het niet met het bondsbestuur eens is. Inzender beroept zich op zijn scherp inzicht, waarbij hij zijn kracht zoekt in het afbreken van een bond, die getoond heeft steeds voor het personeel verbeteringen te verkrijgen, voor leden zowel als niet-leden, want ook de laatste hebben steeds mede genoten van wat door bondsactie verkregen werd. Dan voelen de heeren zich niet in hun er getast om ook de handen op te houden, maar niet zodra gaat niet alles zoals de heeren het willen of volgens hun meening kan geen andere weg worden gevolgd, dan den zelfden bond soveel mogelijk afbreuk te doen. Dan wordt er propaganda gemaakt tot uitbreiden of men tracht de leden over te halen om tot een andere vereniging toe te treden.

Liefst noemt men zich daarbij een volijverig „lid spoorbond“, doet openlijk alsof men zich met overtuiging geeft aan de belangen van den bond, maar in waarheid dwaalt men verdoeld als afbreuk-apostel rond, verscholen achter de anonimiteit. Inzender heeft groot gelijk waar hij schrijft, dat er een flinke dosis moed nodig is om zijn gedaante te laten zien, maar hij zelf heeft blijkaar nog niet den moed gehad om zich in zijn ware gedaante te laten zien. „Lid Spoorbond“, u doet mij denken aan den verrader, die dienst neemt in het vijandelijke leger om er in het duister zijn gift te zaaien.

Gelijk heeft u, waar u zegt: „Men moet zelf groot zijn om groote dingen te kunnen zien“. Maar ach, wat blijkt u toch klein te zijn! Immers om Groot te zijn, moet u eerst de waarheid leeren, dienen, maar u schuwt het licht en verschuilt zich achter een naam dien u niet waardig is. Voorwaar ook ten derde heeft u gelijk: „Het is juist het gebrek aan karakter, dat in den Spoorbond zoo tot uiting komt onder u zoo goedmeenen- den aanhang“.

Ja, inzender, weer heeft u gelijk als u zegt niet te vluchten, dat doet u zeker niet want, onder een masker blijft u veilig en onbekend vrij uw gift strooien; dat is de groote moed waar u zoo grootacht op gaat. Waarlijk de Spoorbond kan u niet genoeg dankbaar zijn, wij zullen op de eerstvolgende ledenvergadering voorstellen, u het eere-lidmaatschap te doen aanbeiden. Verzuimt u dan vooral niet aanwezig te zijn. Echter, — zal het dan noodig zijn om u te kennen en u sult dan wel zoo vriendelijk zijn u bekend te maken.

Namens de Afdeling Soerabaja van den Spoorbond
De Voorzitter
(w.g.) Van Koetsveld.

WETENSCHAPPEN.

Kanker-onderzoekingen.

In de Académie des Sciences te Parijs werd mededeeling gedaan van een proef-onderzoek, dat gedaan is door Letulle en Vinay, die door een injectie van oplos- singen van glycocine en melkzuiker in de long kanker wisten op te wekken. Dr. Roux bracht een rezerfater ter tafel van Borel, die de aanwezigheid wist te constateren van een draadworm in een geval van zich ontwikkelende borstkanker bij een muiz. Een derde mededeeling betrof een door Douris en Giquel gevonden methode voor het meten van de vocht- evenwichtverandering bij lijders aan syphilis, tuberculose en kanker.

Voorkoming van mazelen.

Onder de ziekten, die aansprakelijk zijn voor den dood van jonge kinderen, staan de mazelen en kinkhoest bovenaan. Aan mazelen sterven in onze streken vooral kinderen tussen één en drie jaar, en het zou dus van veel belang zijn, als men deze kinderen kon beschutten voor een besmetting met mazelen. Nu krijgen deze kinderen meestal mazelen, doordat een breukje of zuijsje, dat de school bezoekt, met mazelen thuis komt. Men weet sinds eenigen tijd, dat het moge- lijk is om kinderen in het incubatietijd- perk, d.w.s. als ze pas zijn besmet, maar nog geen ziekteverschijnselen vertoonen, te beschutten tegen de komende ziekte, door ze in te spuiten met bloedserum van personen, die zoo juist mazelen hebben gehad. Er is echter een groote moeilijkheid bij deze geneeswijze en dat is om vol- doende van zulk reconvalescentie-serum te verkrijgen. Alleen in ziekenhuizen is dit af te oek mogelijk en daar wordt zulk serum dan ook zorgvuldig bewaard voor patiënten, die in het ziekenhuis liggen en daar met mazelen besmet worden. Men heeft getracht een serum van dieren te verkrijgen, maar het in Duitsland ver- vaardigde serum heeft een zeer slechte pers gehad; het hielp niet; integendeel werden de kinderen erger ziek.

Er is echter een andere methode om de mazelen bij heel jonge kinderen zoo niet te voorkomen, dan toch heel licht te laten verlopen, zodat de kinderen geen complicaties krijgen en erg weinig last van de ziekte hebben. Ja, er is zelfs een voordeel in deze methode boven de bovengenoemde, n.l. dat de kinderen, die een heel lichte ziekte doormaken, voor hun verdere leven onvatbaar zijn voor mazelen, terwijl de met reconvalescentie- serum behandelde kinderen na korten tijd weer vatbaar zijn voor mazelen.

Deze methode bestaat in het inspuiten van bloed of serum van gezonde vol- wassenen, die als kind mazelen hebben

gehad. Meestal gebruikt men hiervoor bloed van de moeder, die gaarne de kleine prik ondergaat om haar kind te helpen.

ONDERWIJS.

De slagboom voor de M.U.O.

De circulaire van den inspecteur van het Mulo-onderwijs heeft reeds heel wat pennen in beweging gebracht. Zijn poging om het aantal kandidaten voor de Mulo te verkleinen, heeft weinig sympathie ontmoet. En geen wonder. Het rechtvaardigheidsgevoel komt er al dadelijk tegen op.

Oorspronkelijk toch was de Mulo de school voor voortgezet onderwijs. De bedoeling was, om de Mulo te doen zijn: eind-instituut. De kinderen, die niet naar de H.B.S. gingen, konden dan op de Mulo verdere ontwikkeling opdoen om dan het leven in te gaan.

De Mulo is echter verworpen tot een doorangangsinstituut. Zij maakt klaar voor andere scholen, o.a. voor de A.M.S. En het onderwijs is op deze verdere studie ingericht. Het doet zelfs voor de H.B.S. niet onder. Er wordt van de kinderen op de Mulo heel wat gevergd.

Dit heeft zich natuurlijk gewroken. Er kwamen tal van kinderen op de Mulo, die dit hogere onderwijs niet konden volgen. Zij waren ook niet bestemd voor dit voortportaal van Hooger Onderwijs. Het werd eigenlijk lange de gehele linie een débacle. De resultaten van het Mulo-onderwijs waren gewoonweg bedroevend.

De inspecteur van dit onderwijs heeft dit alles natuurlijk ook ingezien.

Hij bewandelt den kortsten weg om aan deze Mulo-misère een eind te maken.

Hij richt een slagboom op voor tal van kinderen, die misschien op de Mulo onder- struikelen en vallen toch niet den eind- paal zouden bereiken.

Wij kunnen ons zijn overwegingen best begijpen. Het onderwijs op de Mulo lijkt beslissend onder het niet-mee-kunnen van vele leerlingen. Wat te denken van twee klassen, even groot, waarvan het aantal onvoldoende is bij de ene bedraagt 17 in totaal en bij de andere 81? Wat moet er van die laatste klas terecht komen? Die kinderen kunnen blijkaar niet mee. Zij vormen een gevaarlijk ballast. Zij hooren ook niet op deze school met haar voorbereidend karakter tot verder onderwijs.

Maar nu zeggen wij het eigenlijk niet goed. De Mulo moet geen voorbereidend karakter hebben en de vliegende leerlingen behooren er niet te zijn. De Mulo is er voor de kinderen, die straks voor de circulaire van den inspecteur worden geveerd!

Daarom is deze maatregel zoo onrecht- vaardig. De inspecteur sluit zoo officieel mogelijk de deur van de school voor de kinderen, die er juist op thuis hooren. Het karakter der Mulo-school is gewijzigd ten koste van vele niet-vliegende leerlingen en deze moeten nu maar de gevolgen dragen.

De poging van den inspecteur om het Mulo-onderwijs te houden boven het peil, waarop het eigenlijk staan moet, zou nog te aanvaarden zijn, wanneer het gouvernement naast de Mulo een andere school gebouwd had voor de kinderen, die niet thuis hooren op een verkapt H.B.S. Maar het gouvernement doet in deze richting niets. Het wil honderden leerlingen uitsluiten van voortgezet onder- wijs, en bekomert zich verder niet om de gevolgen. Wil de inspecteur van het Mulo-onderwijs eens zeggen waar de kinderen heen moeten, die volgens zijn circulaire niet naar de Mulo mogen? Maar op straat spelen? Of naar de ambachtscholen?

Over dit laatste zou heel wat te zeg- gen zijn. We zijn overtuigd, dat we in Indië zullen krijgen een Europeesch werkmanstand. Daar ontkomen we niet aan. Maar dan moet alles toch anders worden ingericht. Het kan niet worden verwacht, dat de ouders de kinderen van de Lagere school direct door zullen zenden naar de ambachtscholen, zoals die momenteel zijn. Ook voor de niet knappe kinderen verlangen wij een se- kere algemene ontwikkeling. En dat kan! Maar deze geeft de ambachtschool niet. Maar moeten onze kinderen straks het onderwijs volgen, dat hun nog wat meer leert, dan zij op de L.S. hebben opgekocht? De Mulo — hun school! — is thans gesloten voor ze. De Mulo eischt tegenwoordig knappe kinderen. En de anderen dan...?

Daarom is de circulaire van den inspec- teur zoo wreed. En daarom is te ver- wachten, dat ze weinig of niets zal uit- werken. Want de hoofden van scholen kunnen nu eenmaal niet als het gouver- nement de ouders met een circulaire in het riet sturen. Zij staan met die ouders voor de pijnlijke vraag: waar moet die jongen naar toe als hij niet naar de Mulo mag? Terwijl de Technische school ook al voor vele kinderen te zwaar is. Niemand weet, hoe moeilijk deze weken voor de hoofden van de Lagere scholen zijn. Zij zitten met de gevolgen van de wonder- lijke wijze, waarop het gouvernement het openbaar onderwijs leidt. We kunnen ons voorstellen, dat een schoolhoofd zegt ik geef dien jongen toch een kans voor de MULO. De circulaire van den inspecteur ten spijt.

En wat bereikt de heer Van Dijk dan met zijn poging? Niets. En dan blijft al- les bij het oude. De Mulo zal weer de dupe worden van haar tweelichtheid. En niemand is daarbij gebaat: de vliegende leerlingen niet en de minder vlugge niet. Alles sukkel op den ouden voet door. Totdat het gouvernement twee wegen aan- wijst: hier de Mulo en daar de Ulo of een andere soort van Mulo. Daar is het wach- ten op. En de bedoelde circulaire in al- haar wreedheid en onbillijkheid kan al- leen dit effect sorteren, dat door een ie- der gevoeld wordt: deze oplossing is geen oplossing, zij is een schande!

Het openbaar onderwijs.

Onze correspondent te Probolinggo schrijft:

Op verzoek van 't Bestuur der afdee- ling Probolinggo van het N.I.O.G., heeft de heer S. Yselstein, Mulodirecteur te Soerabaja, zich bereid verklaard een le- zing te houden vóór het openbaar onder- wijs. Het doel is, te komen tot de oprichting van een afdeling der Vereeni- ging tot bevordering van het openbaar onderwijs, waarvan het bestuur natuurlijk moet samengesteld worden, liefst uit ouders met schoolgaande kinderen.

Hoewel we het ten zeerste apprecieeren, dat het N.I.O.G. het nog eens opneemt voor het openbaar onderwijs, betwijfelen

we het ten zeerste of er in het Probo- linggo „ouderdom“ voldoende fut zit om een dergelijke vereniging op te richten en in stand te houden.

De vergadering is natuurlijk voor iedereen toegankelijk en zal gehouden worden in de groote zaal der Sociëteit op Vrijdag a.s. des avonds ten 7 ure.

Opleiding Inlandsche onderwijzers

Door den directeur van Onderwijs is de volgende circulaire uitgegeven:

In afwachting van de toestandkoming der definitieve regelen omtrent de nieuwe opleiding van Inlandsche onderwijzers, waarop bij de voorloopig vastgestelde begroting voor dit jaar is gerekend en waaromtrent door den begrotingswet- gever spoedig een beslissing zal worden genomen, acht ik het noodzakelijk thans reeds soodanige mededeelingen te doen omtrent de voorloopige plannen, waar- door het mogelijk zal zijn bij de nieuwe toelating van leerlingen in dit jaar al dadelijk met die plannen rekening te houden.

Het ligt voorschijn in de bedoeling, om bij de reorganisatie der opleiding voor Inlandsche onderwijzers slechts vijf der thans bestaande kweekscholen te hand- haven, n.l. die te Medan (voor Sumatra en omliggende eilanden en de resi- dentie Westerafdeeling van Borneo), Amboina (voor de overige gewesten buiten Java, Madoera, Bali en Lombok), Bandoeng (voor de provincie West-Java met uitzondering van het Javaansch gedeelte van Cheribon), Djokjakarta of Poerwokerto (voor de gewesten Peka- longan, Banjoes, Kedoe, Djokjakarta, Soerakarta, Semarang, Rembang en het Javaansch gedeelte van Cheribon) en Bli- tar (voor de residenties Kediri, Madoera, Soerabaja, Paseroean, Besoeki, Madoera, Bali en Lombok).

Duurder opleiding. Waar- de van de opleiding aan den onderbouw.

De gereorganiseerde kweekscholen sul- len zijn zesjarig, bestaande uit een onder- en een bovenbouw, elk van drie jaren. Het leerplan voor den onderbouw zal gelijk zijn aan dat van de 1ste, 2de en 3de klasse eener Mulo-school met gedif- ferentieerd leerplan (Inlandsche talen verplichte vakken).

Het besit van een bewijs van het met vrucht doorloopen hebben van den on- derbouw der nieuwe kweekscholen zal dan ook voor den besitter, die eventueel een andere studierichting wenscht te volgen of die gedwongen is, om de school te verlaten, dezelfde waarde heb- ben als het besit van een eindexamen eener Mulo-school.

Toelating tot den bovenbouw.

Tot de eerste klasse van den boven- bouw worden toegelaten zij, die of den onderbouw, of een Mulo-school als hier- voor bedoeld met goed gevolg hebben doorloopen, (de candidaat kan dus ook een Mulo-school naar eigen keuze — mits met gedifferentieerd leerplan — vooraf doorloopen en daarna t.a.t. overgaan naar de eerste klasse van den bovenbouw der kweekschool), en voor het vak Ne- derlandsche taal minstens een 6 (zes) op hun eindrapport hebben.

Voortuizichten der abiturienten van den bovenbouw.

De abiturienten van den bovenbouw zullen worden toegelaten tot het afleggen van een in te stellen Staatsexamen ter verkrijging van een onderwijzersbevoegdheid, welke hen benoembaar maakt tot onder- wijzer aan de Hollandsch-Inlandsche scholen aan welke betrekking een besol- diging sal worden verbonden van f 180.— f 350.— 's maands. In behandeling is voorts een regeling der opleiding van hulplakke-besitters tot een sg. Indische hoofdakte, waaraan sal worden verbonden een salaris van f 225.— f 475.— 's maands, als schoolhoofd van f 300.— f 525.— 's maands.

Toelating leerlingen in 1927 (onderbouw).

Voor de kweekscholen, die, hetzij dade- lijk, hetzij geleidelijk zullen worden opgeheven, zullen dit jaar geen nieuwe leerlingen meer worden aangenomen.

Voor de bovengenoemde scholen, die na de reorganisatie gehandhaafd zullen blijven, zal dit jaar de samenstelling van de eerste klasse (onderbouw) geschieden als volgt:

In de eerste plaats komen voor toela- ting tot leerjaar in aanmerking de tegenwoordige leerlingen van de eerste klasse der bestaande kweekscholen, die geschikt worden geacht voor de nieuwe opleiding.

Voorzover de plaatsruimte zulks dan nog toelaat, kunnen mede worden toege- laten leerlingen, die:

a. van het betrokken schoolhoofd een verklaring hebben voor toelating tot de 1ste klasse eener Mulo-afdeeling der A.M.S.;

b. overgegaan zijn van de voorklasse naar de 1ste klasse eener Mulo-afdeeling der A.M.S.

Voor deze beide groepen candidaten geldt bovendien de eisch, dat zij voor het vak Nederlandch minstens een 6 (zes) op hun eindrapport hebben, en dat zij op 1 Juli a.s. hun dertiende jaar zijn ingetreden en hun zestiende nog niet hebben volbracht.

Voorts moeten zij een vacinebewijs en — na toelating — een geneeskundige verklaring overleggen, waaruit blijkt, dat zij voor hun toekomstige betrekking licha- melijk geschikt zijn te achten en niet lijden aan een ziekte, die hun verblijf in een internaat ongewenscht maakt.

De hierbedoelde candidaten moeten voor toelating zich, uiterlijk op 15 Mei a.s., door tusschenkomst van het schoolhoofd wenden tot de betrokken kweekschool-di- recteuren, onder overlegging van hun schoolrapporten over het laatste jaar, en van bovenbedoeld vacinebewijs.

Huisvesting der leerlingen.

De leerlingen zullen worden gehuisvest in de bij de betrokken kweekscholen verbonden internaten (kosteloos), terwijl nog wordt overwogen, in hoever het mogelijk zal zijn, dat aan leerlingen, die daarvoor in aanmerking komen, een tegemoetkoming voor kleine uitgaven wordt verstrekt.

Examen stenografie en machineschrijven.

De uitleg van het examen van het insti- tuut voor stenografische ontwikkeling „Syste- me Groote“ en machineschrijven van S. Gaus is als volgt:

Kantoortestenoograaf 180.
Aangemeld 18 afgewezen 5 teruggetrok- ken 1. Geslaagd zijn: mevr. D. v. d. Haer, mej. A. L. de Bruin, mej. L. v. d. Dungen

Een paarlen collier van 45 mille gevonden!

VOOR f 45.000 — PAARLEN IN EEN WOONWAGENKAMP. — De familie Kwartel, waar- van de vrouw zoo gelukkig was in de v. Baerlestraat te Amsterdam een collier paarlen, dat voor f 45.000.— verzekerd was, te vinden.

Amsterdam, 6 Maart (Tel). Een deser dagen werd per advertentie medegedeeld, dat iemand in den omtrek van de P.C. Hooftstraat een paarlencollier verloren had bestaande uit 70 paarlen en dat op de terugbezorging daarvan door een verze- kering maatschappij een belooning werd gesteld.

De vindster, een woonwagenbewoner aan den Hemweg, die naar ons wordt mede- gedeeld, leest noch schrijven kan, hoorde genoemde advertentie voorlezen, en begaf zich den zelfden avond nog naar de kantoren der Maatschappij. Daar deze reeds gesloten waren, keerde hij den volgende morgen terug en werd in kennis gesteld met de woonplaats van den eigenaar.

Het paarlencollier was voor f 45.000 verzekerd en de verzekeringsmaatschappij had voor den vindster f 1000 uitgelooft. De eigenaar heeft den woonwagenbewo- ner daaraanboven f 100 geschonken.

Het werd nu gewenscht geacht, dat de man dit bedrag niet in handen zou krijgen en op zijn verzoek wordt een paard, een nieuwen woonwagen en een scharensiep gekocht.

Amsterdam, 7 Maart (Tel). Heden zijn wij ten einde nog iets naders omtrent een en ander te vernemen, naar het woonwagenkamp aan den Hemweg ge- trokken, waar men al spoedig den kampbewoner Kwartel als den gelukkige wist aan te wijzen. Het gehele kamp is er natuurlijk vol van en met recht snoeven de kampbewoners tegen een ieder die het maar hooren wil, „dat ze nu toch

niet dat sr ook nog eerlijke menschen in een woonwagenkamp zijn“.

Kwartel zelf en zijn familie zijn nog een beetje onder den indruk van het voorge- vallen en vragen zich af hoe het toch mogelijk is dat juist hun dit geluk is te beurt gevallen.

Nadat wij den inmiddels aangeschaften woonwagen, het paard, het nieuwe tuig en de scharensiep bewonderd hadden, heeft Kwartel ons omstandig nog eens de heele geschiedenis verteld: Hoe zijn vrouw 's morgens met handel uitgegaan en hij thuis aan het scoelenmatten was geweest; hoe hun dochtertje Francisca 's middags, toen moeder thuis kwam, heel eventjes lachte, toen ze de kraaltjes, die moeder in de van Baerlestraat op den hoek van de P.C. Hooftstraat had opge- raapt, kreeg om mee te spelen en ze haar om het halsje werden geharpen.

Eerst toen één van Kwartel's vrienden, een paar vaders verder, bij wien hij zich 's avonds de krant wel eens laat voorlezen, na het stadenieuws, de politiek en de loterijlijst ook de annonces even doorkeek en daar de mededeeling betref- fende het verloren collier zag staan en voorlas, kwam Kwartel op het idee, dat hij dat ding wel eens in zijn besit kon hebben. Het kostbare sieraad werd ogen- blikkelijk van huis gehaald. En inderdaad bleek het aantal paarlen — Kwartel wist, toen van het bestaan daarvan nog niets af en noemde ze „kraaltjes“ — overeen te stemmen met het in de ad- vertentie genoemde getal.

De mevrouw in de Roemer Visscher- straat vindt van den anderen kant het

wel aardig, dat zij het colliertje weer terug heeft. De verzekering had de schade wel uitbetaald, maar zoo vindt zij het toch beter, zij was er nog al aan gehecht. Als herinnering heeft zij een foto van de vindster laten maken.

DE EERLIJKE VINDSTER, mej. Kwartel, met haar 2-jarig dochtertje Francisca, die het collier van f 45.000.— gedurende een halven dag als speel- goed gebruikte.

Gronovius, mej. Th. v. d. Moore, mej. G. Knops, mej. J. de Vries, en de heer R. O. G. Dijkstra stenograaf 180.
Aangemeld 2 afgewezen 1. Geslaagd 'de heer L. Meelhorst.

Stenotypiste.
Aangemeld en afgewezen 1.
Machineschrijven.
Aangemeld 5 afgewezen 8. Geslaagd zijn: mej. J. Portier, mevr. J. A. Oelmeyer.

RADIO-RUBRIEK.

Radio en studie.

Niet alleen dat radio aan tienduizenden na dagelijkschen arbeid ontspanning van het beste gehalte geeft, ook is het opvoed- end element van niet te onderschatten waarde. In het bijzonder voor studeeren- den biedt de radio een mogelijkheid om dagelijks vreemde talen te hooren spre- ken; voor velen een welkome gelegenheid om hun taalstudie aan te vullen.

Was men vroeger genoodzaakt naar het buitenland te reizen, teneinde de juiste uitspraak van een taal te hooren, thans is het, dank zij verbeterde radio- techniek, mogelijk de vreemdelingen in u huiskamer te laten spreken.

Ook voor oefening in de stenografie zijn radio-voordrachten geknipt; de tal- looze voordrachten in eigen zwoel als in vreemde talen worden in het meest uiteenlopende tempo uitgesproken, zoo- dat men thuis zijn vaardigheid op de proef kan stellen.

Op deze wijze kan ook bij radio het nuttige met het aangename samengaan.

Radio Makasser.

Naar het A.I.D. verneemt, zal het gouvernement-radiostation te Makasser in den loop der volgende week worden geopend.

Deze inrichting zal zoowel het Oostelijk deel van den archipel bedienen als het verkeer met schepen op zee onderhouden.

Korte-golf-resultaten.

Het A. I. D. verneemt, dat door den gouvernementele radiodienst wederom een succè is behaald en wel met een nieuw soort antenne, in Tjililin gebouwd. Hiermee heeft men, werkende op de korte golf, Nederland goed bereikt op een mid- dag-ur, vroeger dan gewoonlijk het geval was. En verder heeft men, in den afgelopen nacht, een eenmalig bereikt van 60 woorden per minuut. Hetgeen een seër aardig resultaat is!

NEDERLAND.

Het socialisatie-rapport.

Naar de N. R. Ct. verneemt, zal zeer binnenkort verschijnen het rapport der Staatcommissie onder voorzitterschap van dr. Nolens, die bijna zeven jaar gele- den, het vraagstuk der socialisatie in onderzoek kreeg.

De toenmalige minister-president, jhr. Ruys de Beerenbroek, had in zijn in- stallatierede van 27 Maart 1919 het vraag- stuk als volgt omschreven: of en op welke wijze in het ganse proces der voor- sijn van levensbehoeften de belangen der gemeenschap meer rechtstreeks zouden kunnen worden in het oog gehouden en daardoor het nuttig effect voor al hare leden zou kunnen worden verhoogd.

Het resultaat van een soort langdurigen arbeid over een in socialistische en

radicale kringen zoo belangrijk geacht vraagstuk mag men natuurlijk met groote belangstelling tegemoet zien.

Een vreeselijke nacht.

Schipper Jacob van der Toorn, de eenig overlevende van den logger VI. 213 Theodor die in den stormachtigen nacht van 9 op 10 October met de ge- heelde bemanning naar den kelder is gegaan, is, na vier maanden in het zie- kenhuis te Northheils (Engeland) ver- pleegd te zijn, in zijn woning te Sohe- veningen teruggekeerd.

Van der Toorn ligt nog steeds te bed, daar zijn gebroken been nog niet geheel in orde is. Hij heeft aan een medewer- ker van het V.d. het verhaal gedaan van zijn wederwaardigheden in dien vreeselijken nacht.

Des nachts aan het dek zijnde, vertelt Van der Toorn, werd hij door een he- vige stormse met groote kracht tegen de verhoehang geworpen en met ge- broken been opgenomen. Na nog eenigen tijd op het dek gebleven te zijn, heeft men hem naar beneden naar de kooi gebracht. De toestand aan dek werd steeds angster, zoo hard kon men niet pompen, of de over het schip spoelende golven gooiden het schip weer vol water. Nu eens hoorde hij „wij zakken steeds dieper“, dan weer „houdt moed, het schip rijst“, totdat plotseling de bemanning naar beneden stormde en de an- wem- vesten uit de kooien haalde.

Op zijn vraag „hoe is het“ kwam het antwoord „het is afgelopen, wij sinken“. In deze vreeselijke oogenblikken van angst was een ieder op zichzelf aan- gewezen. Met ontsaglijke moeite en onder hevige pijnen heeft Van der Toorn zich uit zijn kooi laten vallen, is naar boven gestrompeld en schrok, toen hij den to- stand zag, waarin het schip verkeerde.

De golven spoelden reeds over het dek. De matrozen sprongen over boord en ook hij wist de verchansing te bereiken en heeft zich toen zonder swemvest in zee laten vallen. Enkele oogenblikken daarna zonk het schip. Van der Toorn wist een weggelegen scheepsluik te pakken te krijgen en hield zich hieraan vast. Het luik sloeg echter voortdurend om en hij heeft dit los moeten laten. De pomp van het schip (een groot rond stuk hout) kwam aangedreven, spoedig had hij dit te pakken en sloeg zijn arm over de pomp heen. Met zijn andere hand wist hij een breel, d.i. een groote dobber, voorstien van een touw, te grijpen. Met ontsaglijke inspan- ning heeft hij het touw van die breel bevestigd aan de pomp, zodat hij thans met beide armen kon steunen, terwijl hij met zijn gesonde been stond op het touw tusschen pomp en breel.

De zee ging geweldig te keer, de golven spoelden gedurig over hem heen en hij was meer onder dan boven water. Drie scheepelingen wisten het door hem ge- maakte vlot te bereiken, maar twee van hen moesten weldra door uitputting hunner krachten dit vlot loslaten, niet- tegenstaande Van der Toorn hen soveel mogelijk moed insprak om toch niet los te laten.

Met hun tweeën hebben zij zoo nog verscheidene uren rondgedreven, totdat zij, toen de nood op zijn hoogst was, opgemerkt werden door een Duitschen twarler, die een lijn toewierp. De eerste lijn kwam te ver van het vlot, maar de tweede kwam precies op de pomp en deze wist Van der Toorn te

pakken te krijgen. Deze lijn bond hij stevig aan zijn arm vast en liet zich zoo aanhoorden van den twarler heischen. Ook de andere matroos (Kous geheeten), is aan boord van den twarler gehaald, maar het is jammer genoeg niet mogen gelukken, hem in het leven te behouden. Aan boord van den twarler is hij overleden. De twarler bracht Van der Toorn te North- heils binnen, waar hij in het ziekenhuis is opgenomen.

Berucht inbreker ontaspt.

Uit Heerlen werd dd. 1 Maart aan de Tel. gemeld:

Hedenavond te ongeveer halfacht be- merkte een bewaker van het Huis van Bewaring te Maastricht, dat de 31-jarige L. Moonen, die voor eenigen weken alhier was aangehouden, verdacht de bedrijver te zijn van niet minder dan 17 verschillende diefstallen en inbraken in deze gemeente en omgeving, ontaspt was.

De vorige week had de Maastrichtsche Rechtbank de zaken tegen M. behandeld en was er tegen hem wegens verschillende misdrijven een gevangenisstraf van in totaal 34 maanden geëist.

Onmiddellijk na het ontsnappen werden mariochausse en politie gewaarschuwd, die de omgeving van Maastricht heden avond af-patrouilleerden, terwijl verschil- lende plaatsen in de omgeving, almede de grensplaatsen, van het gebeurde in kennis werden gesteld. M. was woonachtig in de Stationsstraat alhier. Bij onderzoek aldaar bleek, dat ook zijn echtgenoot vandaag spoorloos is verdwenen.

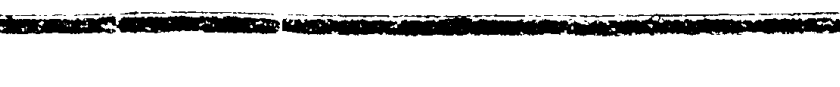
Wij zijn er. Wij werken voor U
De
TREKKERTJES
van
DE INDISCHE COURANT

GEMENGD NIEUWS.

Recordmanie in Amerika.

De Amerikaansche recordmanie maakt de kampioenen in spé vindingrijk. Er gaat geen week voorbij of er groeien nieuwe loten aan den recordstam. We hebben van den laatste tijd al een kampioen-koffiedrinker, een kampioen-worst-ster en het aller-nieuwste is nu de kampioen-trappenklimmer.

Degene, die zich deze waardigheid heeft verworven, is een 16-jarig student Leon Avastin, die het na eenige training zoover in het trappenklimmen heeft gebracht, dat hij met aspathig snelheid de trappen van het hoogste gebouw in New-York, het Woolworthgebouw, kan op- en afrennen. Leon kan thans in negen minuten de trappen van Woolworth van beneden naar boven „nemen“. Een respectabele prestatie, als men bedenkt, dat Woolworth 59 verdiepingen heeft. Het vorig record stond op 12 minuten.

[illegible]

Maison Thelma

Telefoon Z. 3036

Lemapoetro 13

HEEFT ONTVANGEN:

Hautana-bustehouders met envelopchemise in zijde en katoen in de mode kleuren. Hautana-bustehouders met en zonder maagstuk.

113 c

Voor kinderen uit Indië wordt een Tehuis

Aangeboden bij mevrouw C.A. GERRITSEN Goudenregenstraat 165 - Den Haag.

Referenties verstrekt gaarne de heer W. A. Th. Burger van Weede van Dijkveldstraat 62 Den Haag.

Aanbevolen adressen

TAN TJIAN RESTAURANT

Pasar Besar Wetan 20 Soerabaja
Telefoon Z. 2083

GEOPEND:
Dagelijks verkrijgbaar:

Chineesche Gerechten

Smakelijk toebedeeld door een specialen kok uit Hongkong. Keurige aparte kamertjes, voorzien van Electrische waaiers. Speenvarken en Ajam Pangang dagelijks verkrijgbaar, gegarandeerd smakelijke gerechten.

498 c

REST. SOC. CONCORDIA

Telef. Z. 4250.

Het aangewezen adres voor eten buitenshuis. (ook voor niet leden) Bonboekjes lunch of rijstafel f 40.— Bonboekjes diner f 45.— Dagelijks verkrijgbaar: Hofs d'oeuvre, koude en warme schotels, Cacap à la Meunierre.

558c

Hotel Berglust Tjimahi.

2500 voet hoog
koel klimaat
uitstekende keuken
ruime kamers
tennisbaan.

Onmiddellijk nabij Bandoeng en badplaats Leuwigadja. Maand- en dagtarieven billijk.

466 c

Hotel Pension JENTINK

LEMAH POETRO 44

TELEFOON 798 ZUID

Dagtarief.

1 pers. f 6.—, f 7.— en f 8.— per dag	1 pers. f 120.—, f 150.—, en f 180.—
2 pers. f 110.—, f 11.—, f 12.— per dag	2 pers. f 210.—, f 240.—, f 270.—
Kinderen van 1 t/m 5 jaar f 1.50 per dag	f 30.— per maand
id. " 6 " 10 " f 2.— " "	f 45.— " "
id. " 11 " 14 " f 2.50 " "	f 60.— " "

435cf

HOTEL BRUNET SOERABAJA.

Tarief: kamers van 8-9-10-11-12 en 15 gld. per pers. en per dag.
" " " 15-17-18-20-22 en 25 gld. per 2 personen.

Kamers met en zonder eigen gemakken en telefoon. Voor lang verblijf BELANGRIJKE reductie. MAANDKAMERS speciaal tarief.

456 c f

NAESSENS-TROPEN-PIANO F. 1050.—
NAESSENS-PHONOLA-PIANO F. 1980.—
DJATIE BUITENKAST. ZES JAAR GARANTIE.
PHONOLA-ROLLEN VOORRAAD CIRCA 12000 STUKS.

Deze voorraad wordt voortdurend uitgebreid met de nieuwste POPULAIRE en KLASSIEKE NUMMERS.

Zeer gemakkelijke voorwaarden voor huurkoop.
Rentsvergoeding op basis van 6% per Jaar.

Inlichtingen - Catalogi en Brochures geven gaarne omgaand:

W. NAESSENS & Co. - SOERABAJA, Telf. 7 Zuid.
BATAVIA - SEMARANG - BANDOENG - MEDAN - DJOCJA.

103 cf

HUIZEN TE KOOP

ONDER ARCHITECTUUR VAN NACH-LEIDEN EN NACH-LEIDEN
KETABANG BOULEVARD
TEGELIJN MET NIEUW RAADHUIS

ZEER EENKELIGE VOORWAARDEN

A. GELDENHUIS-VERMOEDEN-TEL. 2. 485

485 cf

INTERNATIONALE FILMHANDEL K. GAMISCH

SIMPANG 56 TELEFOON 674 Z. SOERABAJA.

Levering van complete programma's aan Suikerfabrieken en andere Ondernemingen. Voornamelijk alle soorten films; zoals Super-producties - Kunst-producties - Comische films - Vecht-Wild-West-Cowboy en Sensatiefilms in ieder genre.

Vraagt onze Huurvoorwaarden a. v. p.
Ontvangen prima projectiecolen. Verkoop tegen scherp concurrerende prijzen.
Verder in voorraad verschillende soorten onderdelen van Pathé toestellen.

217 c

Beleefd aanbeveleend
K. GAMISCH

JUVALUPIN

HOESTDRANK

RESIDENTIE

APOTHEEK.

248 acf

Kerck's Marmerhandel

Telf. Z. 3010

SOERABAJA.

Specialiteit in:

GRAFMONUMENTEN

In elk genre

Scherp concurrerende prijzen.

548 c

VOOR DE KOMENDE FLEESTDAGEN

vindt gij bij ons een
grootsche sorteering:

Voile-, crêpe- en zijden toiletten

Morgen- en Avendhoeden.

Wollen dames reismantels.

Witte- en donker blauwe

:- plisseerokken. :-

Amerikaansche corset-

ten en corselets, onmis-

:- baar bij sport. :-

MAISON DE VRIES v/h. v. d. VEEN.

Passer Besar 52, 458cf SOERABAJA.

Het Nebofilmpak is bij uitstek geschikt voor de tropen.

GEEN GESLUIPERDE NEGATIEVEN MEER.

Met de Nebo-ontwikkeltrusting wordt het ontwikkelen een genot. U hebt geen don-

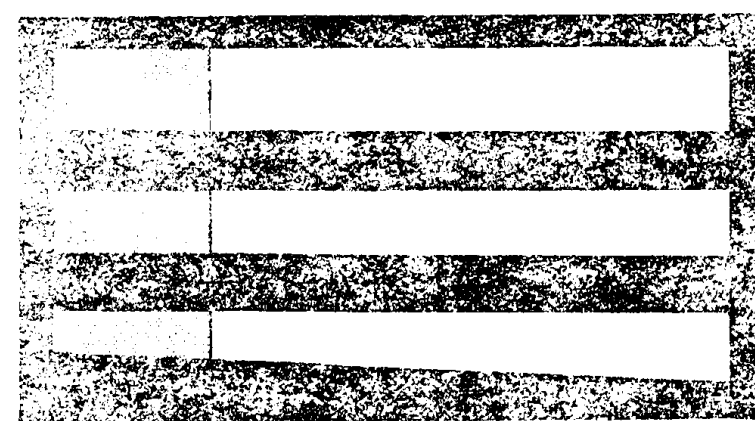
kere kamer nodig, doch kunt op iedere willekeurige plaats in het volle daglicht ontwikkelen.

Verkrijgbaar in den fotohandel.

Men vragt prospectus bij: J. B. HJUMANS Fotohandel, TEGALSARIE 21, SOERABAJA.

511 cf

Waar andere sigaretten U maar matig voldoen, bevredigen U ongetwijfeld onze
VAN NELLE SHAG SIGARETTEN

Model A

Model B

Model C

Prijzen af fabriek, excl. onkosten: pak van 50 stuks model A 26 ct modellen B en C 19 cent. Bij 50 pakken - al dan niet gesorteerd - 5% korting. Te Soerabaja verkrijgbaar: Sigaren Magazijn The Orient, Toendjoengan, en Toko Tan Thing Tjiang, Kapasan Seeg Gang 1.

Fabrikante: DE TABAKSPLANT - DJOKJA.

296 c

WACHT U VOOR NAMAAK

ELKE KIST ECHTE WASCANA IS VOORZIEN VAN DIT HANDELSMERK

Senoritas

Conchitas

Coquetas

Cabinet

Petit Wascana

Wascana No. 6

Elite

Original

Mild Havana

Imperial

BANKIERTJES

Havana No. 10

Havana No. 12

Havana No. 15

Havana No. 20

139 - 2

FEUILLETON.

DE SCHRIK DER WOESTIJN.

door
Joan Conquest.

91

HOOFDSTUK XXIII.

Haar leven was bijna voorbij; zij stond aan de grens der Eeuwigheid; maar, getrouwd aan het geslacht van haar vader, getrouwd aan de meedoogenloze woestijn, waartoe zij behoorde, wilde zij strijdend sterven.

Terwijl zij haar speer ophief, stiet zij den strijdkreet uit.

„Ista' jil! Ista' jil! Ista' jil!”

De uitdaginge, wanhopende woorden werden over het zand gedragen, toen zij de speer wierp op het ogenblik, dat Raddi in een laatste poging om haar jong te wreken, haar spoed veranderde en even een paar duim terzijde afweek, zoodat de speer ternaauwernood haar schouder schramde, terwijl zij langs haar heen vloog en zich in het zand begroef.

Toen bekreep Zarrah een groote angst, niet de angst voor den dood, doch de angst voor een schandelijk eind voor het oog der mannen.

„Dood mij, Al-Asad! Dood mij!”

Zij riep in wanhoop tot den Nubiër, terwijl zij de teef bij de keel greep, toen zij op haar sprong.

„Dood mij! Dood mij!”

De vreeselijke kreet klomk den Nubiër in de ooren, toen hij, zica vergissend in zijn kracht, de speer wierp op het ogenblik, dat de hond sprong.

Hij juichte, toen de hazenwindhoed dood neerviel, sprong toen van zijn paard, terwijl dit in volle vaart langs het meisje heen rende en wierp zich op haar, die hij liefhad en daar nu zoo stil neerlag.

De punt van de speer, die den hazenwindhoed had gedood, was Zarrah in het hart gedrongen.

Hij hoorde niet het geschreeuw der mannen, die van alle kanten op hem toe reden; hij scheen de zon aan den hemel niet te zien, toen hij neerknielde en het wapen uit de wond trok; hij hoorde den roep van het leven niet, toen hij het

meisje oppam en aan zijn hart drukte.

„Zarah!” fluisterde hij zacht haar voorzicht in zijn armen houdend. „Ik heb je lief! Ik heb terwijl zij wakker waart geen kus aan u ontfroed. Zie, zou het dan passen er een van u te nemen in uw slaap?”

Hij keerde haar gelaat naar zijn schouder en raakte teeder haar haar aan en wond een van haar lokken om zijn slanke vingers. „Ik heb u lief, mijn wederhelft. Ik hunker naar u, ik dorst naar u. Ja, bij den wind van den morgenstond, ik kan niet zonder u leven. Zie, er schuilt een glimlach in uw mondheeken en uw oogen lachen mij tuschen uw wimpers toe als water, dat over het zand stroomt. Gij zijt mij slechts een klein oogenblik voorgegaan over de woestijn des levens en ik houd den zoom van uw kleed in mijn handen, zoodat gij mij niet kunt ontsnappen. In den wind hoor ik uw stem naar mij roepen, ik zie, hoe gij mij ouder de zon wenkt!”

Hij bukte en kustte haar lokken, keek toen op naar zon, den hemel, naar datgene, wat hem wachtte.

Hij hief de speer boven zijn hoofd en

glimlachte.

De mannen enelden in een grooten kring op hem toe, hieven hunne speeren op en gilden een groot, terwijl zij hunne paarden op de achterbeenen trokken. Hij verschoof het meisje een weinig op zijn linkerarm, wierp het hoofd achterover en riep den strijdkreet, riep dezen tot de woestijn van zijn triomfkreet weergalmd, terwijl de mannen, die zijn plan doorzagen, op hem losstormden.

Hij zwaaide de speer boven zijn hoofd en lachte.

„Zarah! Mijn vrouw! Zarrah, ik volg u!”

Juichend stiet hij deze woorden uit en dreef toen de speer diep in zijn eigen trouw hart.

EPILCOG.

Ver weg stond de Heilige Man, bewegingloos, zijn oogen vervuld met den vrede van Allah, den eenen en eenigen God, tegen den helderen hemel afgeteekend.

Hij keek naar het noorden, waar een troep Beduïten voorbij waren getrokken met een blaken man en een blanke vrouw in hun midden — een blanke

vrouw, met ooger, die van geluk als sterren schitterden en met haar als een gouden bloem.

Hij keek naar het oosten, waar een groep mannen voorbijging, hunne paarden tot den grootsten spoed aanzettende, terwijl zij stil en snel naar het onbekende reden met hunne lansen in rust.

Zonder aanvoerder reden zij als een zwarte lijn over de grenzeloze, onbarmhartige woestijn en de punten hunner speeren glinsterden in de zon.

Zij verbleekten in het verchiet, zij waren verdwenen.

De weg van den Heiligen Man lag naar het zuiden, waar de wind het heetst waait, waar het zand de sandalen zelfs van de heilige voeten schreeft van hen, die door alle jaren heen zaligheid zoeken door heetdoening.

„En verlos hen van den booze!”

Hij leunde op zijn staf, ongeveer twintig jaren ouder dan toen hij op diezelfde plek staande, twee ruiters over de woestijn zag vluchten om hun leven te redden.

De kralen van Mekka gleden hem door de vingers, toen hij zich bukte om het

geschreeuw uit den Koran te lezen, dat de Patriarch ruw met de punt van zijn speer in het zand had gekrast.

Hij verhef zijn stem in de wildernis boven de plek, waar Zarrah, de Arabische, in haar wijden wijden mantel gehuld onder het zand der woestijn, waartoe zij beiden behoorden aan Al-Asad's hart lag te slapen.

„Want diegene, dien gij op dien dag van den booze zult verlossen, dien zult gij genadig zijn; en dit zal een groote redding wezen.”

De wind van het zuiden droeg de welwillende woorden van den Koran hemelwaarts, toen de Heilige Man verder ging, de enige gedaante, ziele eenzaam voortbewegend over de meedoogenloze woestijn, de kweekplaats van haat, vrees en wrak, de begraafplaats van liefde, hoop en vrede, waarboven de roofvogels in kringen rondvliegen en roepen, zoodat zij reeds sedert de dagen, dat iedere zandkorrel geteld was, naar het noorden en het zuiden, het oosten en het westen vlogen.

RINDE.

DE INDISCHE COURANT

Derde Blad Woensdag 6 April 1927.

WAT DE DAG BRENGT.

Na de mislukking van de algemeene werkdag in Engeland, in Mei van het vorige jaar, welke een ernstige en daadwerkelijke poging inhield om geheel het nationale kaderwerk stop te zetten, is, inzonderheid in conservatieve kringen, stemming gemaakt voor het treffen van maatregelen ter beperking van de vakvereenigingsprivilegiën.

Het uiteindelijk verloop der met uiterste volharding en opoffering voortgezette mijnwerkersstaking was den conservatieven elementen in Engeland een spoorslag te meer tot het voeren van een actie, welke op de keper beschouwd een rechtstreekschen aanslag op de trade-unions beoogde. Hierbij werd de vraag opgeworpen 'of de aan de vakvereenigingen bij de Trade-Unions Disputes Act van 1906 en de Trade-Unions Act van 1913 verzekerde ruime, wettelijke bevoegdheden misbruikt werden om dienst te doen als hulpmiddelen bij het voeren van den politieke strijd.

Toen deze in wezen zuiver reactionnaire beweging zich door de duidelijk aan het licht getreden zwakte van de tegenpartij i.c. de Trade Unions, sterk genoeg gevoelde om den stormloop te wagen, werd vanzelfsprekend de Britsche premier de aangewezen man geacht om het parlement een wetsontwerp op den hals te schuiven, waarvan de bedoeling was de rechten der vakvereenigingen aanmerkelijk te besnoeien.

Aanvankelijk toonde Baldwin een weifelmoedige houding, doch op het congres der conservatieve partij te Scarborough gehouden, werd hem duidelijk aan het verstand gebracht, dat men van hem een daad verwachtte, welke paal en perk zou stellen aan de groeiende macht der arbeidersbeweging en de Trade Unions in hun al te groote bewegingsvrijheid zou kunnen beïnvloeden.

Onder den drang van een machtige groep conservatieven, die van een tijdelijke gunstige constellatie gebruik heeft weten te maken om den eersten minister van haar zegekarretje te spannen, is toen een wetsontwerp op de arbeidsgeesteliken ontstaan, dat thans door het Lagerhuis in eerste lezing in behandeling is genomen.

Deze wet bepaalt, dat een staking de oplossing van een arbeidsconflict in de industrie, waarin de stakers werkzaam zijn, ook ten doel heeft, om dwang op de regering uit de oefenen of een belangrijk deel der bevolking te intimideeren.

Zij, die tot zulk een staking aanzetten of daaraan deelnemen, kunnen gestraft worden met twee jaar gevangenis.

De wet verbiedt verder intimidatie door posten en het plaatsen van posten voor de woningen van niet-stakers.

Subsidiair hiervoor is 20 pd. st. boete of gevangenis of beide samen.

Het zal voortaan onwettig zijn van vakvereenigingsleden te eischen, dat zij bijdragen in politieke fondsen, tenzij zij zulks te voren speciaal schriftelijk hebben goedgevonden. Politieke vakvereenigingsfondsen moeten voortaan gescheiden blijven van de gewone fondsen.

Aan ambtenaren is het verboden lid te zijn van vakvereenigingen, die de belangen van niet-ambtenaren behartigen of aangesloten zijn bij een organisatie of federatie, waarvan het lidmaatschap niet beperkt is tot personen, die in dienst van het land zijn, of die politieke bedoelingen hebben.

Tenslotte zal het aan plaatselijke of andere publieke autoriteiten verboden zijn, om werkverschaffing afhankelijk te stellen van het lidmaatschap van een vakvereeniging of op eenige andere wijze leden van een vakvereeniging te bevoorstellen. Een boete van tien pond sterling of drie maanden gevangenisstraf wordt opgelegd voor het verbreken van een dienstcontract met plaatselijke of publieke autoriteiten.

De wet is niet van toepassing op Noord-Ierland.

Inderdaad betekent dit wetsontwerp niets anders dan een ernstige uitdaging aan het adres der vakvereenigingsbeweging, ook al zijn de scherpe kantjes er zooveel mogelijk afgeglepen. En het behoeft nauwelijks gezegd, dat de vakvereenigingen plus de Labour partij fel gekant zijn tegen een wetgeving, welke praktisch neerkomt op het beknotten der politieke en industriële vrijheid, die stellig ten koste van veel strijd, veel leed en enorme opofferingen veroverd is.

Intusschen blijft het een open vraag of de meerderheid van het Engelsche parlement aan het wetsontwerp, althans in den huidige vorm, haar goedkeuring zal hechten. Ook al lijkt ons dit niet uitgesloten, gelooven wij eerder, dat de gezonde logica het ten deze zal winnen van een star-doorgedreven partij-politiek, welke er op gericht schijnt opnieuw een verbitterden klassen-strijd te ontketenen in een periode, dat de Britsche industrie meer dan ooit behoefte heeft aan rustigen en constructieven arbeid.

KUNST.

DICHTERSCHAP EN SAMENLEVING. Lezing Prof. Albert Verwey.

De Leidsche hoogleraar en dichter, prof. Albert Verwey, heeft in het Nutsgebouw te Leiden, een voordracht gehouden over: Dichterschap en samenleving.

Spr. begon met het verhaal van hoe hem eens in zijn jeugd verweten werd alleen te dicht en niet aan „maatschappelijk werk“ te doen. Is het waar, vroeg hij zich af, dat een dichter minder nuttig is dan een welwillend fabrieksleider of een hervormingsgezind prediker? Hij beantwoordde die vraag ontkennend, omdat de werken van dichters het nut hebben, dat ze de hartstochten zuiveren, de verbeelding verrijken en geest toevoegen aan zingevoel. Dit, zei hij, is óók een nut; en er volgt uit, dat de maatschappij een dichter niet waardeert, maar dat de mate waarin zij met hem overeenstemt of hem voor haar onmiddellijke doeleinden bruikbaar vindt, maar alleen naar de mate van zijn talent.

Na deze inleiding erkende spreker, dat het hoogst belangrijk was na te gaan, hoe verschillende dichters zich tot hun tijd verhielden en bij gaf voorbeelden, hoe dichters ten allen tijde een rol in de maatschappij van hun tijd vervuld hebben.

Twee van zulke voorbeelden werden uitvoerig geschilderd, namelijk Vondel, die eerst door zijn Pascha, daarna als humoristische dichter klaarblijkelijk leiding zocht te geven aan zijn stadgenooten en William Wordsworth, die op een ogenblik toen in Engeland vóór zowel als tegenstanders van de Franse revolutie tot een volslagen scepticisme vervielen, de bevuste dichter werd van een optimistische levensbeschouwing. Spreker toonde aan, dat het bestudeeren van de verhouding waarin dichters tot de samenleving staan, niet alleen een boeiende studie is, maar ook in staat stelt de dichters juist te beoordeelen. Wie Vondel buiten verband, met zijn tijd betuigt, een verband, dat het innigst was in de jaren vóór zijn bekeering, of wie Wordsworth's bedoeling, om de heilmeester van zijn volk te zijn voorbijlat, schat de dichters niet op hun rechte waarde.

Van onzen eigen tijd werd gezegd, dat de Nederlandsche dichters, te beginnen met 1890, stellig meer tot de maatschappij genaderd waren dan in 1880 mogelijk scheen. De tijd werd anders, minder individualistisch, meer op de gemeenschap gericht, en met verschillende dichters ging het evenzoo. Dit wil niet zeggen, dat de eigenaardige vorm van hun dichterschap, maar alleen dat hun onderwerp veranderde. Blijvend wie ze waren, verbonden zij zich inniger met de samenleving.

Nadat in deze beschouwing het woord samenleving voortdurend als synoniem met het woord maatschappij was opgevat, wees spreker er op, dat men het ook anders kan verstaan. Namelijk als de natuurlijke en geestelijke verwantschap van den eenen mensch met den andere. Deze bestaat al in de moederschoot en daarna heeft het kind in gezin, school en in allerlei groepen van de maatschappij zich in dat natuurlijke en noodzakelijke samenleven met zijn soortgenooten te oefenen. Hierin gaat de dichter natuurlijkerwijze voor, omdat hij de zegger is van die diepste en natuurlijkste gevoelens die de menschen samenbinden. Ook als de werkelijkheid niets dan strijd vertoont, en een chaos schijnt, zal men in de verbeeldingen van den dichter, die humanitas terugvinden, die in laatste aanleg de wereld bewoonbaar maakt.

Wij gelooven, eindigde spreker, dat wij maar deelen zijn van de samenleving. Mischien is dit een droombeeld. Maar dit droombeeld gaan we het leven door; door dit droombeeld doen we het dwaze, het onmogelijke, het belageloze, het offeren van onszelf ter wille van anderen, ja, ter wille van de nog niet geboren. In het diepste van onze barten leeft een ons ingeschapen dichterschap. Het is niets anders dan de droom van een alomvattende samenleving.

De man met de wassen beelden.

Er is en wordt over den vooruitgang van de filmtchniek heel wat geschreven, wat begrijpelijk is, omdat telkens nieuwe uitvindingen en middelen worden aangevend om de rolprent te vervolmaken. Ook als middel tot waarschijnlijke artistieke uiting heeft de film de zwaarste proeven weten te doorstaan. In dit opzicht brengt zij ons nog steeds nieuwe verrassingen, waarvan de „Man met de wassen beelden“ er één is.

De Kunstkring heeft met deze zeer bijzondere film stellig een gelukkige keuze gedaan. Inzonderheid voor wie op het silveren doek nog iets anders wenschen te aanschouwen dan de gewone liefdesgeschiedenissen en sensationele schlagers is „De man met de wassen beelden“ een gang naar den Kunstkring waard.

De expressionistische wijze van beelden, zooals men haar uit de moderne richting in de schilderkunst kent, is hier tot een cinematografische oplossing gebracht door artsen met een wereldreputatie op filmgebied.

Het verhaal op zich zelf is oorspronkelijk van vinding, doch wonderlijk-grillig aan en houdt den toeschouwer in den greep eener onbeschrijflijke suggestie. Er komen episoden in voor, grotesk en tegelijkertijd huiverigwekkend van beeldding. Het verhaal van Iwan den Verschrikkelijke en het ontzettend droomwekkend van den jongen dichter, die bij de wassen beelden van Jack de Ripper, Haroen al Rasid en den vreestelijkste aller Caaren verhalen moet fantaseeren, zijn van een verbijsterend expressionistische-dramatische uitbeeldingsvermogen.

Ook tot in de mysterieuze wereld der psyche weten de filmtchnici door te dringen en dingen voor onze ogen te ontluisteren, die ons noch door het geschreven noch door het gesproken woord op zoo direct-toet-het-gemoed sprekende wijze kunnen worden geopenbaard.

Bij den inhoud van deze film zullen wij niet blijven stilstaan. Het zou te veel

van de beschikbare plaatsruimte vergen en voor den lezer van weinig of geen interesse zijn.

Wij menen dit kunstwerk zelf moet zien om het op de juiste waarde te kunnen schatten.

LEGER EN VLOOT.

De herhalingsoefeningen.

Een officier schrijft aan de Loc.:

Vorige maand zijn bij meerdere bataljons miliciens voor herhalingsoefeningen onder de wapens geweest. Uiteraard is ons niet voldoende bekend wat over het geheel genomen daarbij gebleken is en moeten we dus volstaan met hetgeen we t.z. konden opmerken en vermelden.

Om te beginnen zijn in ons garnizoen een vrij groot aantal miliciens niet opgenomen, wat gegeven het veelvuldig veranderen van woonplaats door den Europeanen in Indië wel verklaarbaar is en dus niet direct aan onwil mag worden toegeschreven. Bovendien hadden meerdere der opgeroepen zich gedeekt door een certificaat.

Benige miliciens moesten dadelijk wegens ziekte naar huis worden gezonden, terwijl het aantal lichtzieken gedurende den tijd van opkomst nogal belangrijk was.

Wat de geoefendheid aangaat, bleek de voor den infanterist zeer onvoldoende te zijn, hetgeen o.i. een euvel is, dat wel zeer bijzonder de aandacht verdient, doch al heel bezwaarlijk uit den weg te ruimen is. De burger in Indië loopt nu eenmaal niet; hij verplaatst zich per fiets, karretje of auto. Er zal dan ook bij mobilisatie niet heel veel anders optreden dan te beginnen met een duchtige marschtraning. Aanbeveling zal het daarbij verdienen — en dit geldt ook bij opkomst voor herhalingsoefeningen — den milicien aanvankelijk eigen (deugdelijk) schoeisel te laten dragen, waarvoor de man eene vergoeding zou dienen te bekomen. Tenslotte zal bijzonder veel aandacht zijn te wijden aan de voetverpleging.

Het andere hoofdonderdeel van de geoefendheid: het schieten, stemde zeer tot tevredenheid, terwijl de geest onder de jongelui en hun ambitie in den dienst boven allen lof verheeren waren. Bij alle oefeningen kreeg men den indruk, dat zij zeer hun best deden, terwijl er vrijwel niet behoefde te worden gestraft. Wij hebben hen dan ook met genoegen onder onze bevelen gehad.

De oorlogsbegroting.

Den Haag, 5 April (*Aneta*). In de Memorie van Antwoord op het voorloopig verslag der Eerste Kamer betreffende de oorlogsbegroting zegt de minister voorstander te zijn van den geest van Locarno, doch tevens van de landverdediging, zoolang bedoelde geest geen werkelijkheid is geworden. De minister constateert, dat de oorlogsbegrotingen van België en Nederland voor 1927 ongeveer hetzelfde eindbedrag toekomen.

Kolonel Treu onderscheiden.

Naar het A.I.D. verneemt, is bij koninklijk besluit van 29 Jan. j.l. No. 17, benoemd tot ridder in de orde van den Nederlandchen Leeuw de kolonel der infanterie A.H. Treu, werkzaam op het kabinet van den leger-commandant.

Den 2en dezer om half 1 's middags verenigden zich de in Bandoeng aanwezige afdelingshoofden van het departement van Oorlog, benevens de officieren, verbonden aan het kabinet, met hunne dames, ten paleise van den leger-commandant, daartoe door D. Exc. uitgenoodigd. Een glas eerewijn werd hierbij in verband met het ophanden zijnd vertrek der familie Treu rondgediend, terwijl de luitenant-generaal R. L. La Lau bekend maakte, welke hooge onderscheiding den kolonel was toebehoort. Het eere-metale werd daarop dezen hoofdofficier op de borst gespeld wat „hoera's“ en felicitaties uitlokte.

Men bleef na afloop van de plechtigheid nog wat gezellig bijeen.

Een O. A. B.-deputatie.

Men bericht aan het A.I.D., dat vanwege de Europeesche onderofficiers-vereeniging „Ons Aller Belang“ een deputatie aanwezig zal zijn bij de bijzetting van Van Heutsz' stoffelijk overschot te Amsterdam.

De deputatie, 3 personen, zal bestaan uit O. A. B.-leden-onderofficiieren, die met verlof in Nederland vertoeven.

Marinemutaties.

Luitenant ter 2e kl. J. C. d'Engelbrong, bootman, G. H. Kremer, sergeant-kok J. Korving, sergt.-torpedomaker J. Hubregtsen, aangewezen huishavens per s.s. *Tambora*, vertrekken 5 April van Soerabaja.

Luitenant ter 2e kl. J. Houts-muller, 1 April bevorderd tot luitenant ter 2e kl. klasse.

Off. van admin. 2e kl. N. B. Spoor, 23 April van Hr. Ms. *Koelie* naar Hr. Ms. *De Zeven Provinciën*.

Off. van admin. 1e kl. W. H. Heeris, 2 Mei van Hr. Ms. *De Zeven Provinciën* naar de Mar. kaz. Oedjoeng.

Off. van admin. 1e kl. J. Dolk, 11 Mei van Mar. kaz. Oedjoeng naar het departement der marine en 25 Mei belast met de functie van hoofd der 3e af. b/h. dep. der marine.

Officier M.S.D. 1e kl. D. W. Claassen, 30 April van Hr. Ms. *Lynx* naar de Mar. kaz. Oedjoeng.

Officier M.S.D. 1e kl. J. W. Elbers, 24 April per s.s. *Tierimai* verwacht uit Nederland en geplaatst a/b. Hr. Ms. *Lynx*.

Off. v. gezondheid 1e kl. F. J. A. Baden, 3 April van Mar. kaz. Oedjoeng naar Hr. Ms. *Flores*.

Luitenant ter 2e kl. J. F. N. Tuy-ben, 23 Maart van stat. o. zeeb. naar de Mar. kaz. Oedjoeng.

Sergt.-vliegtmk. W. Mons, 29 Maart tijt. gedetacheerd a. boord Hr. Ms. *Java*.

Korp.-monteur J. W. Veldhuizen, H. W. C. v. Sluiter, J. W. Nyff, 1 April bevorderd tot sergeant-monteur.

Marine-manoeuvres.

Het geheele eskader, dat aan de a.s. marine-manoeuvres zal deelnemen, is 1 April te Tandjong-Priok bijeengekomen.

Militaria.

Ontlagen: uit H. M. mil. dienst, de reserve-kapitein der Inf. S. B. H. Göpner.

VAKBEWEGING.

N. I. O. G.

Het bestuur der afdeling Soerabaja van het N. I. O. G. schrijft ons:

Vrijdagavond j.l. hield de Soerabaja-afdeling van het N. I. O. G. een vergadering, waarop men het volgende naar voren bracht:

De afdeling zal een actie beginnen tot het verkrijgen van een Overheidsweek-school in den Oosthoek. De vergadering keurde het goed, dat het bestuur zich reeds in verbinding had gesteld met den burgemeester, die met Paschen naar Batavia gaat om voor hetzelfde doel besprekingen te voeren, en ook met het I. E. V., dat eveneens ijvert voor een kweekschool.

Mededeeling werd gedaan van een oprichtingsvergadering te Probolinggo van een afdeling van de O (openbaar) O (nderwijs) V (ereeniging) op 8 April a.s. en van het verheugend feit, dat de Soerabajasche Bestuursbond dit punt op de agenda van de volgende vergadering heeft geplaatst.

De directeur van O. & E. verklaarde in een conferentie met ons hoofdbestuur, dat de circulaire, waarin de mindere wenschelijkheid werd neergelegd van een onderwijzer in de Europeesche School-commissie, automatisch vervalt, op die plaatsen, waar een gemeenteraad is, en dat hij bovendien algehele intrekking dezer circulaire overweegt. De afdeling zal nu stappen doen bij B. & W. teneinde de benoeming te verkrijgen van onzen voorzitter in genoemde commissie.

Het rondschrijven van den Mulo-inspecteur, waarin wordt aangedrongen op strengere selectie bij toelating en overgang op de Mulo, werd afgekeurd als ontijdig, zoolang de weg niet wordt aangegeven, waarlangs voor de slachtoffers een behoorlijke kans op de arbeidsmarkt wordt geboden. Het O. O. V., zal deze kwestie ook eens ter orde dienen te overwegen. Men achtte het niet juist de kinderen de dupen te laten worden van de tot op heden onvoldoende maatregelen van overheidswege, wat betreft de opleidingsgelegenheid tot een verminderd arbeidsveld. De toestandkoming van de differentiatie, waarbij eindonderwijs en vóóropleiding voor verder onderwijs, scherp gescheiden worden, mag als een eers en een onvermijdelijken eisch in de goede richting, worden aangemerkt. In het geval er eindonderwijs gegeven wordt, vond men het wenschelijk wat minder geleerdheid en wat meer maatschappelijk-practisch onderwijs te geven, terwijl voor beide richtingen de gevolgde onderwijsmethode en vooral de gebezigde boeken, dringend herziening behoeven.

Zonder het aandeel van de Lagere school in de daling van het MULO-peil te ontkennen, meenden velen, dat de MULO-zelf, indien bovengenoemde euvelen verdwenen, veel zou kunnen bijdragen om 't peil weer op te voeren. Gebrek kige kennis van het Nederlandsch is vooral het groote struikelblok voor de niet Europeanen, terwijl de MULO, wat de Europeanen-groep aangaat, vaak geheel ongeschikte bibit krijgt. De kinderen moeten evenwel ergens onderdak, willen zij niet naar de kampong afzakken. Welke ouders sturen hun kinderen nog steeds naar de H. B. S., ondanks den raad van de schoolhoofden dit niet te doen! In de binnenplaatsen is het peil dan ook meestal, vooral door de meisjes, beter.

Het zou een zegen voor de jeugd zijn, indien zij de keuze hadden tusschen MULO-eindonderwijs, MULO-AMS of MULO-H. B. S. door, wat deze laatste keuze betreft, eert de leerlingen een paar jaar de MULO te doen doorloopen en dan te zien, welke richting de meest geëigende is. Dan behoefden ook zooveel ouders hun kinderen niet voor zoo langen tijd en vaak zoo ver, van huis te zenden en dat op nog zoo jeugdigen leeftijd!

De hoofden van scholen zijn er niet over te spreken, dat zij geen kennis hebben kunnen nemen van dit rond-schrijven langs den officiële weg. De controle over de door hen afgegeven verklaringen gaat toch ook hun aan en zij meenen, dat de inspecteur van het Lager Onderwijs in deze zaak gepasseerd is.

Men vreest,—en die vrees werd reeds nu door feiten gerechtvaardigd,—dat verscheiden hoofden, bang geworden voor de gevolgen dezer controle, gierig zullen worden met hun verklaringen, waardoor kinderen, die overigens nog zouden zijn overgegaan naar een eventuele achtste klas, thans zullen worden overgeleverd aan een zenuwachtig en wisselvallig examen.

Met welke maat zal men echter die afgegeven verklaringen moeten meten? Er zijn hoofden, die inderdaad lichtvaardig verklaringen afgeven en als er kinderen op de Mulo komen, die dadelijk al met rissen onvoldoenden uit de bus komen, dan zijn die verklaringen te wraken, maar veel leerlingen, die in de 1ste klasse van de Mulo zitten, wanen zich, evenals velen hunner H. B. S.-makkers, reeds „studenten“ en nemen het er eerst eens een poosje van. Zij pakken niet flink aan en tal van ouders geven deze spruiten uit begrijpelijke, doch funeste onderdruk, te veel toe. Leerlingen, die op de L. S. behoorlijk mee konden komen, door den voortdurenden invloed van steeds denzelfden onderwijzer, die hun zwakheden door en door kende, vallen op de Mulo dikwerf tegen. Voor sommige vakken is het van te voren absoluut niet te zeggen of de leerling die zal kunnen volgen en hier denke men aan wiskunde, natuurkunde en talen. Onvoldoenden voor deze vakken, zullen derhalve buiten beschouwing moeten blijven bij de beoordeling der afgegeven verklaringen.

Het leerplan is heel mooi op papier, maar het is in zijn uitgebreidheid vaak een belemmering voor vruchtdragend onderwijs. Men moet „klaarkomen“ en het hoe ligt daaronder. Algemeene proefwerken en eindexamens in het verscheid, werken verlamdend op de onderwijzerskracht, die nu niet durft overslaan, wat hem minder belangrijk voorkomt, om daardoor het andere, z.i. méér belangrijke, ruimer tijd toe te meten, ten voordele van de degelijkheid. Wat hindert het bijv., als men bij geschiedenis eens wat over slaat en sommige gedeelten wat nader bekijkt om den leerling daardoor een beter inzicht te geven, wat hem weer ten goede komt later, bij het beoordeelen van de huidige toestanden. De geschiedenis biedt de beste gelegenheid bijv. om de moeilijkheden te doen inzien, waarmee regeeringen te kampen hebben en dit bereikt men niet als men het leerplan op den voet volgt; dan heeft men geen tijd genoeg.

De geldelijke waardeering, die dalende is en geweten wil worden aan de daling van het Mulo-peil, hangt te nauwte samen met het al of niet overvoerd zijn van de arbeidsmarkt en dan is zulk een dalingsuggestie van het peil een zeer bruikbare motiveering!

Voor het inzamen van gegevens over de werking van de nieuwe taal- en tekenmethode werd een commissie ingesteld, die zich zal doen bijstaan door sub commissies op de 1ste scholen, die het hoofdbestuur aanwees als het arbeidsveld van onze afdeling. Deze commissie zal na ruim een jaar verlag uitbrengen aan het hoofdbestuur over haar bevindingen.

De vergadering nam een motie aan, waarin de persoonlijke wijze van polemiseren van den heer Koch, redacteur van de *Vakbeweging*, in zijn meningsverschil met de redactie van *De School* over al dan niet samenwerken met de confessionele vakbonden, werd gelaakt en wel speciaal in zijn pennenruicht „De methode Dusseldorp“. Sommigen vonden deze wijze van gedachtewisselen van de zijde van den heer Koch zeer ontastisch, nu er een referendum loopende is over deze kwestie en ook over het al of niet uittrekken uit het V.V.L., waardoor deze stemmingen ongunstig beïnvloed worden.

Tenslotte sprak de voorzitter een woord van hulde en dank aan den heer Van Uythoven, die voor het laatst op de vergadering, omdat hij op het punt staat met verlof te gaan en die inderdaad de stuwkracht mag genoemd worden van zeer veel, dat de afdeling in de laatste jaren heeft geëntameerd en volbracht! Het contact, dat hij steeds zorgvuldig onderhield met de leden, zoo noodig vooral bij hen, die niet altijd even trouw ter vergadering komen en de aanraking, die hij bij voorkeur zocht met niet-leden, maakten hem tot een werkracht van den eersten rang. De afdeling zal de gevolgen van het verlies van een man van zijn kwaliteiten weldra zeer tot haar schade ondervinden, vreezen we. Moge zijn voorbeeld echter zoo suggestief gewerkt hebben, dat vele anderen zich groepen voelen zijn arbeid, zij het desnooede gedeeltelijk, voort te zetten!

Postbond.

Op de algemeene jaarlijkse vergadering van den Bond van ambtenaren en beambten bij den P. T. T.-dienst op 31 Mei, 1 en 2 Juni a.s. te houden in de sociëteit „Ons Genoegen“ te Bandoeng, zal een uitgebreide agenda worden afgewerkt.

Tot de voornaamste punten behoorren: Afschaffing van de voorvergadering, wijziging van het H. B. de statuten en het huishoudelijk reglement, contributieregeling, (de contributie ware op 1 pCt. van het salaris te brengen; praeadvies H. B.: tegen), het instellen van een bezoldigd bestuur (voorstel-Sibolga; praeadvies H. B.: tegen) overwerk (de diensten, die op Zondag verricht worden, als overwerk te beschouwen, elk uur na 3 uren dienst, idem en actie te voeren ter verkrijging van een 45 uren werkweek; praeadvies H. B.: Vorenstaande voorstellen houden verband met de invoering van een algemeene werkweek-regeling, die momenteel op het hoofdbureau in voorbereiding is. Op de A. V. zal het H. B. mededeeling doen omtrent den toestand van deze invoering), verloven (voorstel-Palemban. Teneinde ook het Inlandsche personeel of daarmee gelijkgestelden een langer verlof toe te kennen, om wat lang bij een op veraf gelegen plaats woonachtige familie bij elkaar te kunnen zijn, of om aan dit personeel den tijd te gunnen, de bedevaart naar Mekka te maken, wate de in bedoeld artikel vastgestelde termijn van 4 maanden te verlengen tot 6 maanden, onder toekenning van een verlofs-bezoldiging, of 3 maanden vol en 3 maanden half salaris. Praeadvies H. B.: het H. B. stelt voor, deze kwestie bij het V.V.L. voor te brengen onder uitnodiging, een voor alle ambtenaren geldende regeling te ontwerpen, de middelbaar technische school, de automatische afvloeiing en bevordering, vorming van bestuursbonden (praeadvies H. B.: voor), uitbreiding aantal groote afdelingen, toetreding tot den bond van personeel, dat ingevolge de statuten geen lid kan zijn (praeadvies H. B.: tegen) en een voorstel van de afdeling Soerabaja om zich uit te spreken over de houding aan te nemen tegenover de Controleurs-vereeniging.

Douanebond.

Indertijd heeft de Indische Douanebond onder zijn leden een referendum uitgeschreven met betrekking tot de kwesties der verplaatsing van den zetel van het hoofdbestuur van Batavia naar Soerabaja en der verlaging van de contributie.

Blijkens een heden door de afdeling Soerabaja ontvangen telegram, is de uitslag van dit referendum, dat de Bond zich met 176 tegen 30 stemmen vóór verplaatsing van den hoofdbestuurzetel en met 169 tegen 36 stemmen voor contributie verlaging heeft uitgesproken.

In verband met dezen uitslag zal dus eerstdaags de zetel van het hoofdbestuur te Soerabaja worden gevestigd.

SPORT.

POSTDUIVEN.

De wedvlucht Banjoewangi-Soerabaja

De afdeling Soerabaja van den Algemeenen Javaschen Postduiven Bond hield op Zondag 3 April j.l. een wedvlucht vanuit Banjoewangi, afstand hemelsbreed 210 K.M. Daar het weer tamelijk buig was verliep deze vlucht niet zoo voorspoedig als aanvankelijk was voorgegesteld.

De duiven werden als volgt geconstateerd:
Hok Ch. E. Easer No. 1—2—4—6
Hok E. o' Herne No. 3
Hok C. J. v. Ravenzwaay No. 5—7—8—9
De eerste duif behaalde een snelheid van slechts 683,9 Meter per minuut

IXe Olympiade — Amsterdam 1926.

In aansluiting aan vorige opgaven over het aantal deelnemers van vreemde nationaliteit werd aan het comité 1928 nog opgave versuakt, dat *Portugal* met ten minste 40 man aan de Olympische spelen zal deelnemen en dat in het aanstaande voorjaar enige vertegenwoordigers van het Portugeesch Olympisch comité naar Amsterdam zullen komen om in overleg met de afdeling Huisvesting van het comité 1928 maatregelen voor de huisvesting der Portugeesche deelnemers en begeleidende bestuurders te nemen.

AGENDA.

Bioscopen

Rialto Bioscoop. *Pasar Besar*
Heden: Quo vadis?
Morgen: idem
Simpang - Theater. *Simpang*
Heden: De ladykiller.
Morgen: idem
Sirene Bioscoop. *Pasar Besar.*
Heden: De koning der prairie.
Morgen: The navigator.
Kranggan Theater. *Kranggan.*
Heden: Een dochter van Valencia.
Morgen: idem

Cercle-Intime.

Bovensand Knies. Toendjoengan.
Iederen avond 9 u. n. m. Dansen
Zondags: - Matinée-dansante.

Moulin-Rouge

Toendjoengan.
Iederen avond,
9 u. n. m. Bioscoop. } Entrée vrij.
10 u. n. m. Cabaret }
Jim Pierson. Honderd jaren geleden

Revue-Paris.

Hellendoorn. *Pasar Besar.*
Iederen dag matinee.
's Avonds concert.

Sirene & Weyns. *Simpang.*
Elken avond Jazz-band.
Zaterdagavond Diner-dansant.

Tentoonstellingen.

Toko v.d. Pol. *Embang Malang*
Heden tot en met 9 April, Tentoonstelling Gouda-aardewerk en kunstbloemen

Dinsdags, Trekkertjes Ind. Crt.

Van Zwitsersche officiële zijde wordt medegedeeld, dat het aantal deelnemers en bestuurders tenminste 370 personen zal bedragen. Het Zwitsersche Olympisch comité stelde voor den duur der spelen te Amsterdam een permanente delegatie samen, die de belangen van de Zwitsersche vertegenwoordigers behartigen zal.

Tennisedstrijden te Solo.

Onze correspondent te Solo schrijft ons: De in de afgelopen dagen gehouden tennisedstrijd was de grootste, welke ooit te Solo gehouden is. Niet minder dan 57 deelnemers van beide en ver hadden zich laten inschrijven. Onder leiding van den heer Meeng en geholpen door de heeren Veen, Olliamans, Evers en Du Jardin liep alles even vlot van stapel en werd geen enkele wanklank vernomen.

Er waren dit jaar 6 wisselsprijzen meer beschikbaar gesteld dan het vorige jaar. Een woord van dank komt toe aan de firma's Sij Dian Ho, Passer Besarapoe-theek, toko Menang, drukkerij Siang Hak, Louwerens, Van Vriesland Landouw, Diamant en apothek Berg voor het beschikbaar stellen van verschillende prijzen. Het weer werkte niet erg mee, vandaar dat de mixed-double niet werd afgespeeld.

Dit zal nu gebeuren op een nader te bepalen dag in de maand October op de s.f. Randoe Goenting.

VOETBAL.

Het Tiong Hoa festijn.

Gistermiddag had de voortzetting plaats van de seriewedstrijden, die door Tiong H o a gehouden worden ter inwijding van haar nieuwe voetbal-terrein. Dit maal ging het tusschen den S.K.V.B. en Tiong Hwa en wederom kwamen de Chinezen als overwinnaars uit het strijdperk.

Tiong Hwa — S.K.V.B. 4 — 2.
Precies te half vijf stelden de partijen onder leiding van den heer G. Ros, zich aldus op:

tijl bestaen in de overheid. Menig vionig achterhoed-gevecht wordt voor het doel van Tiong Hoa geleverd, doch het gelukt niet den gelijkmaker te bereiken.

Eindelijk maakt in een der gongsoerbaia's een van de geel-zwarte backs zich schuldig aan gewarlijk spel, waarvoor Ros aan de S.K.V.B. een penalty toekent. Swart plaatst zich achter het leer en deponert dit met een formidabel schot in de touwen: de vurig begeerde gelijkmaker is er. (2—2)

Na hervatting van het spel is het duidelijk te zien dat beide partijen hun beste krachten inspannen de leiding te herwinnen Tiong Hoa is meerderdeels in den aanval en de achterhoede der kantoor-menschen heeft handen vol werk haar doel te verdedigen. Hermanus geeft in deze periode meer dore schakels van knap kop-spel te zien. Eindelijk ontstaat er een mooie viak bij het doel; Van Bie weet het leer te bemachtigen en plaatst het buiten het bereik van den doelman met een laag schot in het net Tiong Hoa leidt weer met 3—2.

Nog is er eenige tijd te spelen over, en geweld komt de Bond opzetten, goed gesteund door zijn verdediging, die zelf meerderdeels tot ver in het vijandelijke terrein is opgetoet.

Herhaaldelijk ontstaan er voor het Tiong Hoa-doel zeer gevaarlijke momenten, doch het vurig gewenschte doelpunt blijft den kantoor-menschen onthouden.

Integendeel, plotseling gelukt het aan de voorhoede der Chirzeen door de verdediging van den S.K.V.B. heen te breken en daarnaast weet Ping Gwan Hermanus te verschalken. (4—2).

Tiong Hoa's zege staat nu vast en onschoon door de kantoor-menschen nog een zwakke poging gedaan wordt de score in hun voordeel te wijzigen — niets kan meer baten, want na eenige minuten blaast scheidsrechter Ros het einde.

Na afloop van den wedstrijd had het Tiong Hoa-team de N.N. Statnette in ontvangst te nemen, terwijl hier ook nog vermelding vinde dat aan deze vereniging voor den aanvang der match door den S.K.V.B. een fraaie lauwerkrans werd aangeboden.

Hedenmiddag worden op het nieuwe terrein twee belangrijke wedstrijden gespeeld. H. B. S. Soerabaia — Hak Sing Hwee, Malang en A.S.C. — Zeemacht. Aanvang 4 u's middags.

De kantoor-wedstrijden.

Donderdag, 7 April, zal op het O.J.S.-veld, door de tweede klasse van den S.K.V.B. gespeeld worden de wedstrijd B.P.M. II—Internatio.

Financiën en Handel.

Wisselkoersen
van de
Nederlandsche Handel-Maatschappij Agentschap Soerabaia.

	Verkoop.		
Amsterdam	T.T. Ned. Crt. f. 99%		
Rotterdam	zicht " " " 100%		
's-Gravenhage	6 m. dato " " " 101 1/2		
Andere plaatsen in Nederland	1/2 dunder		
Londen	T.T. Ind. Crt. f. 121 1/4		
	zicht " " " 121 1/4		
Australië	T.T. Ind. Crt. f. 121 1/2		
	zicht " " " 121 1/2		
New-York	T.T. Ind. Crt. f. 25 1/2		
San Francisco	zicht " " " 24 3/4		
Frankrijk	T.T. Ind. Crt. f. 10 1/8		
	zicht " " " 10 —		
Duitschland	T.T. " " " 59 1/2		
	zicht " " " 59 1/2		
België	zicht Ind. Crt. f. 35 —		
Zwitserland	3 m. dato " " " 48 1/2		
Italië	zicht " " " 12 1/2		
Stockholm	zicht " " " 67 1/2		
Oslo	zicht " " " 65 1/2		
Kopenhagen	zicht " " " 67 1/2		

Amsterdam koersen.

Koersen.	Verzichl met laatste notering op:		
Certificaten N.H.M.	169	44	—
N.I. Handelsbank	173	—	—
Kot. Bank	248	—	2
A.V.A.	722	—	5
Poerworeld	117	—	1
Scheepvaart-Unie	192	—	1
Java-China-Japan-L.L.	128	—	1
N.F.M.	228	—	2
N.L.S.	130	—	1
S.J.S.	145	—	1
Simas	588	44	—
Kardians-Lesons	220	—	3
Paleih	8	31 1/2	—
Jarava-Bank	372	—	1
N.I. Escompto M.	101	4/4	—
Internatio	255	—	1
Lindetaves	140	—	1
Gas Mij.	292	1/4	—
Sum. Rubber	431	1/4	—
Adam Rubber	349	44	—
Soerowinangoen	400	2/4	—
Sindangsari	264	1/4	—

Kon. Petrol. Mij.	375	4/4	—
Singap. Tin Mij.	434	3 1/2	—
Tanaka	178	4/4	—
Vorstendanden	10 1/2	2/4	—
Indie 1923 B.	10 1/2	1/4	—
Indie 1923 D.	10 1/2	31 1/2	—

Cross-rates.

Amsterdam	5 April (Aneto).
id.	— Londen 121 1/4
id.	— New York 24 3/4
id.	— Parijs 97 1/2
id.	— Java 99 1/2
Pologanti-rente	3%

Boursvoersicht.

Amsterdam, 5 April (Aneto).
Rubber bleef onveranderd, olie liep iets op, suiker was flauw, cheepvaart verwaarloosd.

Nieuwe emissie.

Den Haag, 5 April (Aneto). De Cultuur Maatschappij „Saban Aiam“ emittent den 13den April f. 500.000 tegen den koers van 135. Aandeehouders hebben de voorkeur van drie oude tegen een nieuw aandeel.

Singapore Rubber veiling.

De firma Hooglandt & Co., bericht ons over de Singapore rubber veiling van 30 Maart:

De markt was vast doch kalm gedurende de afgelopen week; de prijzen daalden 1 1/2 cent per lb. Een verdere toename is te vermeiden in de Londen voorraad, welke thans totaal 63167 ton bedraagt.

De stemming op de heden gehouden veiling was kalm. Standaard Sheet werd opgehouden en privé afgedaan tegen 0.69 1/2 dollar per lb. Een partijje Awarded Pale Crêpe werd onder den banier verkocht tegen 0.70 dollar per lb. „Off“ Sheet en Crêpe behielden goede prijzen. Voor Browns bestond vrij flinke vraag, maar de mindere soorten werden eenigszins veronachtzaamd. Van de gecatalogiseerde hoeveelheid van 709 ton, word 550 ton aangeboden en 462 ton verkocht.

Dollarcenten per lb.
Ribbed Smoked Sheet off quality 0.67 dollar — 0.69 1/2 dollar. Crêpe Pale standard quality 0.70 dollar. Crêpe Pale off quality 0.65 dollar — 0.69 1/2 dollar. Crêpe Brown Fine 0.63 1/2 dollar — 0.64 1/2 dollar. Crêpe Brown 0.60 dollar — 0.63 dollar. Crêpe Dark 0.57 1/2 dollar — 0.59 dollar. Crêpe Bark 0.55 dollar — 0.56 dollar.

Guldencents per 1/2 K. G.
Ribbed Smoked Sheet off quality f 1.03 — f 1.07. Crêpe Pale standard quality f 1.07 1/2. Crêpe Pale off quality f 1.00 — f 1.07. Crêpe Brown Fine f 0.97 1/2 — f 1.00 1/2. Crêpe Brown f 0.92 1/2 — f 0.97. Crêpe Dark f 0.88 1/2 — f 0.90 1/2. Crêpe Bark f 0.84 1/2 — f 0.86 1/2. koers: 139 1/2.

Faillissementen.

Bij vonnis van den Raad van Justitie werden heden failliet verklaard:
1. Sech Said Jeslam bin Dahdah, koopman, wonende te Bangil.
2. Tohani, handelaar, wonende te Soerabaja in de kampong Ketapang gang 1.
3. Oei Ting Tjioe, handelaar, wonende te Kediri.

Wilt U wat verkoopen?

Een TREKKERTJE F. 1.25
kost maar :

Scheepsberichten.

De scheepsbeweging in onze haven.

Aangekomen d.d. 6 April '27:

de s.s. Van Riemsdijk, Benkoelen, Phrontis, Samarinda.

Te verwachten d.d. 7 April '27:

de s.s. Van der Wijck, Dymaer van Twist, Camphuyss, Roggeveen.

Vertrokken d.d. 6 April '27:

de s.s. Tambora, Tosari, Benkoelen, London, Ombilin.

Ter reede:

de s.s. Bondowoso, Tjibodas, De Weerd, Lobocan, Mrak.

In het dok:

het s.s. Van den Bosch.

Dokkade:

de s.s. Tjikini, 's Jacob, Marion Sleight.

N.I.S.H.M. boei:

het s.s. Tjikandi.

Genuakade:

de s.s. Ombilin, Van Riemsdijk, Semarang, Maru.

Amsterdamkade:

de s.s. Benkoelen, Cocu, London, Plancius.

Rotterdamkade:

de s.s. Simaloor, Soekaboemi, Samarinda, Hamburg, Phrontis.

Passagierslijst

van het s.s. Jan Pieterszoon Coen van

Batavia naar Amsterdam via Singapore,

Belawan-Deli, Sabang, Colombo, Suez, Port-

Said, Genua, Algiers en Southampton 6 April

1927.

Gezagvoerder: G. Botje.

Naar Singapore:

H.M. Campert, E. Hudson, Q.A.A. Krijnen,

G.H. Seijbold, mevrouw Seijbold, M. Soitoh,

meij. W.E. Wolters.

Naar Belawan-Deli:

mevr. Santa Lotz, C.E. van Driel, dr. K. Heidt.

Naar Genua-Amsterdam:

J. van den Akker, mevr. Van den Akker

en 2 kind., jongel. E. van den Akker, mevr.

G. Akkerman en kind., W.A. Ankrings, F.

J. Baurt, S.A. Bachtiar, C. Bak, H.L. Bakels,

mevr. Bakels en kind., J. Bakker, J.A. Bakker,

mevr. Bakker en kind., C. Carends, mevr.

Earends en kind., F.O. Barth, E.E. Blaauw,

R. Bobacher, mevr. Bobacher en kind., H.

Boers, E. du Bois Jzn., mevr. du Bois, A.

L. Bokhorst, meij. J.C. Bonimble, mevr. L.J.

ten Boom-Herdink, J. Bovenkerk, mevrouw

Bovenkerk en 2 kind., L. Braamzeel, mevr.

Braamzeel en 2 kind., mevr. M.W. Braat-

Rutgers, mevr. J.M.M. Breddi en kind., R.

Breunisse, mevr. Breunisse en kind., Jongel.

G.A. Brouwer, ds. G. de Bruyn, mevr. de

Bruyn, D. Buitendijk, J.L. Burki, mevr. Burki

en kind., F.J. Buskoop, mevr. L. Chevalier,

meij. J.D. Chevalier, H.G. Clekx, mevrouw

Clekx en 6 kind., meij. M. Clekx, L. Cresson,

mevr. Cresson, mr. D.A. Delprat, mevrouw

Delprat, A.M.R. Derks, mevr. Derks en 2

kinderen, O. N. Doherty, W. Dommissie,

mevrouw Dommissie en 3 kinderen, M.K.

Dooyes, mevrouw Dooyes en 2 kind., P.

Drifhout, mevrouw Drifhout en 2 kind.,

E. W. Dunlop, mevr. Dunlop, K. Dijkstra,

mevrouw Dijkstra en kind., G.J. van Eek,

W.H. Eichhorn, mevrouw Eichhorn, R.S.L.

Eikema, P. Elliott, A.E. Ernst, meijfrouw

M. van der Eyk, Jongejouffrouw B. Falous,

mevrouw Farrant, L. de Ferrante, mevrouw

de Ferrante en 2 kind., C. Fleischer, mevr.

Fleischer, M.E.A. van Goor, mevrouw van

Goor en kind., M.J.H. Groen, mevr. Groen

en kind., W.J. Groez, mevrouw Groez en

kind., J.J. de Groot, G.L. de Groot, mevr.

de Groot, mevrouw M.J.A. Grosse-Greve, P.

Haffter, mevrouw Haffter, C.F.H. J.L.E.

Hamann, mevrouw Hamann en 3 kinderen,

A. Hasselo, mevrouw Hasselo en 3 kinderen,

ir. G.F. Hausbrand, J.F. van Hengel, ir. R.

Heida, mevr. Heida en kind., M.W. Heilbron,

K. Heyne, mevrouw Heyne, B. Heynis,

mevrouw Heynis en 3 kinderen, mevrouw

K. Hofsmid en 2 kinderen, F. Hoezoo,

mevrouw Hoezoo, J. Hogervorst, mevrouw

Hogervorst, N. Hoogheerts, mevrouw W.

E. van Hoorn-Zwaardemaker en 2 kind.,

mevrouw E. Hübnar — de Decker, A.W.

Jansen en kind., J.H. Janssen, mevrouw

Janssen en kind., meijfrouw E.A. Janssen,

Y. Janssen, mevr. Janssen, meijfrouw M. A.

Janssen, meij. J. Johannes, G. de Jong,

mevr. de Jong en 2 kind., B. J. Jurg, meij.

M. H. van der Kaay, K. van Kalkbeek, L.

Kapel, mevr. en 3 kind., A.D.A. de Kat

Angelino, mevr. de Kat Angelino, E.S.

Kerkhoven, mevr. A. Keuker-Dorbeboom,

J.E. Keuler, mevr. Keuler en kind., ir. J.

M.C. Kievits, mevr. Kievits en kind., I.

Koorenhof, J. Koot, L. Kop, mevr. Kop en

3 kind., J.B. Krol, mevr. Krol en 2 kind.,

C.W. de Kruyf en dochter, W. Kruyshoop

Jr. W. Krijnen, R. Kuenne, mevr. C.E.

Kuiler en zoon, J.P. Kuiper, P. Kwint,

mevr. Kwint, meij. E. Lachmann, A. van

Leunep, J. List, mevr. List, W. Mac Donay,

mevr. Mac Duffoy, A. Mac Gillvergen, ds.

F.G. Maunhardt, mevr. Maunhardt en 2

kind., meij. E. Mennel, W.A. Mettelhof,

mevr. Mettelhof en 2 kind., J. Meijer, mevr.

L. Menelink, meij. A. M. van Meer, mevr.

A. Meyer-Timmerman-Thysen, T. Molend,

mevr. Molend en 3 kind., H. Nagtegaal,

mevr. Nagtegaal, mevr. E. Th. Nuyenhuis,

A.O.A. Niederer, H.C. Nieuwenhuis, mevr.

Nieuwenhuis en kind., jongel. P.G. Nijl,

M. Noordhoff, W. Normann, mevr. Normann,

jongel. Nyland, J.O'Neil, mevr. O'Neil en

2 kind., hr. Oostrijck, mevrouw H.W.

Pannekoek, mr. J. Peelen, mevr. Peelen en

2 kind., N.J. Pels, W. Penny, meij. E.E.A.

Persijn, J.A. Piepers, ds. P.S. Potts, J.J.A.M.

Raymakers D.J. Reek, mevrouw Reek, ir. J.F.

B. Regensburg, mevrouw Regensburg, Coland

Robinson, J. M. Roelants mevr. Roelants,

J.H. Roelants, mr. G. de Roon Swaan, mevr.

de Roon Swaan, J. Russier, mevr. Russier,

schroef, A.C. Rijksgraaff, mevr. Rijksgraaff

en kind., J. Rijkiel, E.B. Sauerbier, mevr.

Sauerbier, J.F. Sauerbier, mevr. Sauerbier

en 3 kind., W.J.P. Schalken en 2 kind.,

dr. H.W. Schiphout, V.J.K. Schmidt, mevr.

H. J. L. Schneider-Beider de Plancius, P.

Schrey, mevrouw Schrey en 2 kinderen,

J. Schrey, G. Schuurman, W. Siegfert, J.F.

Sloove, C.H. Slotegraaff, mevr. Slotegraaff

en 4 kind., Ch. F.W. Slipper, J.A. Smid, W.

J. Smulders, mevrouw Smulders en kind.,

mevrouw Dr. J.C. Soewarno — v.d. Tanden

en kind., F.H. Spierings, mevr. Spierings

en 2 kind., R. Steenbeek, mevr. Steenbeek,

meijfrouw Steenbeek, J.B. Stiel, mevr. Stiel

en 2 kinderen, F. Stomps, mevr. Stomps en

kind., mevrouw F.D. Terpestra en 2 kind.,

J.A. Tessersohn, mevrouw Tessersohn en 2

kinderen, J.B. Thonissen, mevr. Thonissen

en 5 kinderen, W.K.J. Trechler, mevr. Trechler

en 2 kind., D. Veerman, mevrouw Veerman

en kind., C. Velkekoop, mevr. Velkekoop